

AVE MARIA

"AVE MARIA"

Izhaja vsaki mesec. — Issued every month by

THE FRANCISCAN FATHERS
1852 West 22nd Place, Chicago, Ill.

In the interest of the Order of St. Francis

Naročnina \$2.50 na leto.

Subscription Price \$2.50 per annum.

Entered as second-class matter October 20, 1919 at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at the special rate of postage provided for in Section 1103. Act of October 3, 1917, authorized on October 25, 1919.

Nove knjige.

"Tvoj najboljši prijatelj."

To je naslov novi knjigi, ki jo je izdal velik gorečnik duš, domžalski župnik, duhovni svetnik Rev. Franc Bernik. On je res prava kranjska čebelica, nevtrudljivo na biri za sladkim medom duš. Kaj je tega, kar je razposlal svojim ovčicam doma in na tujem obširno "Zgodovino fare Domžale," a že smo dobili novo knjigo z zgorajšnim naslovom. Vsebinsko obeh je bistveno različna. Prvo delo je zgodovinsko, drugo nabožno, znamenje, da je povsod doma, česar se loti. Kakor sti pa tudi obe knjigi različni po vsebini, imati vendar nekaj skupnega. Obe sti bili pisani kakor učeni može pravijo sub specie aeternitatis. Pri obeh je imel pisatelj isti vzvišeni cilj: Da mihi animas caetera tolle — Duš mi daj, drugo vzemi. Kdor je bral "Zgodovino fare Domžale," je takoj lahko spoznal, da pisatelju zgodovina ni bistvo, ampak le sredstvo. Preko sladkootožnih spominov, ki jih vzbujajo tako pisana zgodovina dotičnim rojakom, posebno onim na tujem, je hotel zanetiti v srcih svojih ožjih rojakov hrepenenje po drugi, lepši domovini, kamor bi rad privedel zadnjo dušo, ki je bila kedaj njegovi skrbi izročena. Toda prostrana domžalska fara je za njegovo gorečnost premajhna, zato je prekoračila njene meje. Razgledajoč se po širši domovini je videla veliko lepega Marijinega cvetja, a čutila tudi mrzlo sapo, ki mu preti. Srce, biser duhovniškega srca, mu je vstrepetalo, kakor bi že padala slana na to nežno cvetje. Ko bi bilo s pobožnimi željami kaj pomagano, bi mu bil z orjaškim glasom, ki bi odmeval po celi domovini, zaklical: Ohrani Bog vas v cvetju planinske rože ve! A je le predobro vedel, da bi jih s tem le slabo zavaroval. On, ki se najrajši pase mej lilijami jih sicer čuva in brani pred požigajočo slano, a ne tistih, ki se navstajajo sredi svetnih polan in prašnih

cest, ampak le one ki cveto ob solncu in senci tabernakeljna. Zato je ta Gospodov vrtnar prijel za pero in pozval vse Marijine hčerke širom domovine in izven njenih mej, naj iščejo zavetja: Pri najboljšem prijatelju, evharističnem Jezusu, če hočejo ohraniti svoje lilije neoskrunjene. Njim, Marijinim hčerkam, je posvečena ta knjiga. Ker pa tabernakeljski vrtnar ni samo najboljši prijatelj deviških, ampak vseh src, je pisana za vse, ki po prašnih in blatnih svetnih cestah tipajo za prijateljsko roko, ki bi jih povedla na lilijske nebeške livade, kjer bi se vsaj naslajali ob pesmi deviških duš, če bi je že peti ne znali. Zato bodi ta knjiga vsem prav topla priporočena. Vsi vrtnarji božji, ki ste prav tako dolžni gojiti in negovati lilije, kakor goreči domžalski vrtnar, sezite po njej. Tolikokrat morate na pomoč svojemu sobratu ob priliki Štiridesetne pobožnosti, da ste včasih že v zadregi kaj bi povedali. V tej knjigi najdete pravi evharistični cvetličnjak. V njej govori mož, ki pozna ljudsko dušo kot malokdo in ve udariti na prave strune. In vi osamljene slovenske duše po naselbinah, ki vam ob priliki Štiridesetne pobožnosti božja beseda v tujem jeziku doni na ušesa, nabavite si to knjigo. Nesite jo s seboj, ko se greste poklonit svojemu evharističnemu Kralju. Prehitro vam bo potekel odmerjen čas ob njenem branju.

Tebi g. pisatelj pa hvala za "Najboljšega prijatelja" in druga Tvoja dela, s katerimi se vedno spomniš tudi nas, od domovine sicer tako pozabljenih Amerikancev. Bog Te ohrani, da bi nam še mnogo lepega napisal! Tako gorak pozdrav, da ga še velika luža ne bo ohladila.

HUGO.

DOŠLE KNJIGE IN ČASOPISI.

Nova Doba, glasilo J. S. K. J. — Naročnina \$1.50 na leto. — List je uradno glasilo jednote, ki ima v svojem imenu tudi besedico "katoliška," in ki ima v svoji zastavi Presveto Srce Jezusovo, toda Jednota sama kot taka pa ni katoliška. — Glede te jednote smo že večkrat povedali svoje mnenje: Ali bodite katoliški tudi po pravilih in delovanju, ali pa odložite katoliško ime. Sramotno je, ako kdo ni na pr. doktor, pa se podpisuje, da je doktor.

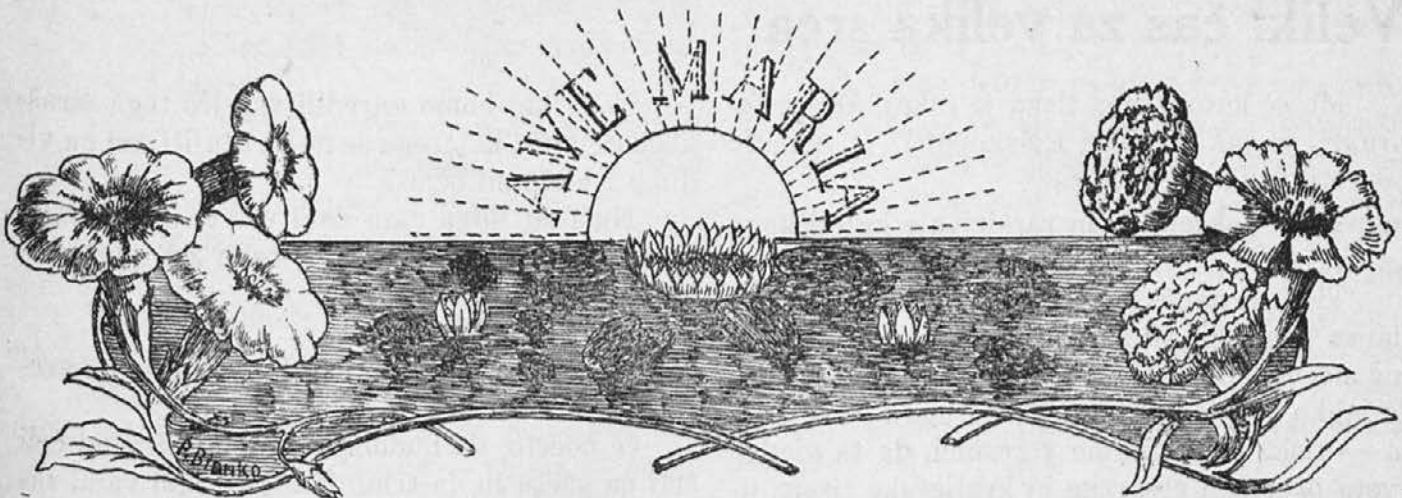
Vsakdo se mu smeje. Sramotno je, ako žid napiše "katoliška" trgovina, da bi s tem privabil več odjemalcev. To ne samo da ni častno, temveč pe tudi sramotno in se imenuje navadno z besedico sleparstvo. — Vsem članom katolikom v tej jednoti, katerih je precej, pokladamo na srce te besede, naj o njih razmišljajo. S tem da je članstvo v veliki večini katoliško, še ne pomeni, da je organizacija katoliška. Vendar katoliki smo le pradi mevrže, kakor je na pr. Francoska. Cela država je katoliška v veliki večini, ljudstvo strašno pobožno, pri volitvah pa zmagujejo vsikdar na celi črti prostozidarji, nekatoličani in židje. Pa je to prav? Je to častno za francoske katoličane? Jih more kdo pohvaliti? Nihče!

Zato pa ker vemo, v kakšnih rokah je J. S. K. J., vemo tudi kako bo pisan in kako urejevan ta list.

"Cvetje z vrtov Sv. Frančiška" 1. in 2. zvezek. — Vsebinsko: Ob novem letu, — P. Kajetan Kogej, Asketična šola. — Pomen III. reda za dušno pastirstvo. — P. Mavrič: Načelna razprava o tretjem redu. — Korupcija. — P. Mavrič: Redovni post. — P. Adolf Čadež: — Spomini iz misijanskega življenja. — Razgled po svetu. — Dopisi. — Naročnina za Ameriko \$1.00 na leto.

"Evharistiški Glasnik," mesečnik. Glasilo častivcev Presv. Zakramenta, v hrvatskem jeziku, katerega pa vsak Slovenec razume kot svoj jezik. Vsebinsko: Znajte, da je blizu Kraljestvo božje. — Velecičenjenim čitateljima i predplatnicima. — Kako se morate pričevčivati? — Evharistično vičče. — Božič i Euharistia. — Apostol Ljubavi. — Novom ljetu (pesem). — O ljepoti Isusovoj. —

"Sveta Marija Marjeta Marija Alakok." Spisal Blaž Dvoršak, kapelan. Krasna knjiga, ki popisuje življenje te svetnice, ki je začetnica češčenja presvetega Srca. Vsi častilci božjega Srca se bodo te knjige razveselili in jo toplo priporočamo vsem. Naroča se za Ameriko pri "Knjigarni Edinost," 1848 W. 22. Street, Chicago, Ill., ki bo v nekaj tednih dobila večje število iztisov.

Naročnina za celo leto za Ameriko \$2.50. Za Evropo \$3.00

Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50

Kyrie Eleison!

Rev. P. Evstahij Berlec, O. F. M.

Usmili se, o večni Oče,
človeških zmotnih vseh otrok!
..Poslušaj duš trpečih jok,
usmili se, dobrotni Bog! —
Kyrie eleison . . .

Usmili se, o Sin, Beseda!
— Naš brat si zdaj, človečji sin,
deležen naših bolečin — —
usmili se rodov, družin —!
Christe eleison . . .

Usmili se, o Duh svetosti!
Morje ljubezni iz Obeh,
darilo v apostolskih dneh,
uniči v dušah slednji greh!
Kyrie eleison . . .

Neskončnosti prekrasna Luč,
o troedina jasna Luč,
ne nehaš v raju sevati,
želim ti večno pevati!

Bog Oče, Sin in Sveti Duh,
v ljubezni razodeti Duh,
edino Trojstvo, tebi čast,
vsa slava, sreča, moč, oblast!

Najvišje Bitje, živi Bog,
dobrotni, ljubeznivi Bog,
nebes nebesa te časte,
na vek naj ljubi te srce!

Veliki čas za velika srca.

Mesec katoliškega tiska je tukaj. Mesec februarij je naš katoliški Episkopat Z. D. namreč posvetil velikemu delu za

napredek, pokrepitev in razširjenje katoliškega tiska.

Tisek je danes največja sila na svetu. Nič so danes troni, nič so kanoni, nič mogočne vojske, nič močne trdnjave, nič strašne bojne ladije. Vse to lahko premaga in uniči — druga — večja sila — tisk. Tako vidimo v resnici, da ta vladar sveta prevrača cesarske in kraljevske trone, uničuje delo kanonov, jemlje moč in silo mogočnim vojskam, odpira vrata v nepremagljive trdnjave itd.

Zato pa, kdor ima tisk, ima moč. Kdor nadvladuje tisk, nadvladuje svet.

To so vzlasti spoznale temne moči, ki sovražijo red in mir, ki sovražijo Boga in vse, kar je v zvezi z njim. Zato so se utisnile v vse uredniške pisarne, za vse tiskarske stroje in sedaj vladajo nad svetom.

Toda to so sovražniki reda in sreče človeškega rodu. V kako strašno vojsko so nas zapletle. Koliko strašnega gorja so že povzročile na svetu.

Kar vprašajmo se:

Kdo razdira najsvetejše vezi družinskega življenja, kdo spodkopuje svetost zakonske zveze, svetost ljubezni starišev do otrok in otrok do starišev? Ali ne slab tisk?

Kdo polni naše ječe, naše norišnice, naše poboljševalnice? Ali ne zopet le slab tisk?

Kdo zastruplja našo mladino z nemoralnostjo in jo peha prezgodaj v spolne razbrzdanosti?

Ali ne slab tisk s proslavljanjem nagote, nesramnosti, pohotnosti?

Da slab tisk je največji hudodelec na svetu danes. Toda ima moč v svoji oblasti in dela kar hoče.

Ali bomo mi katoličani k temu molčali? Gledali vse to razdvajalno delo, gledali kako nam ti podli možje z uredniškim peresom v rokah spodkopujejo stebre, na katerih sloni celi družabni red na svetu?

Strašen greh bi si jemali na svojo vest, ko bi to delali.

Toda kaj bomo naredili vspricho tega strašnega dejstva, katerega se ne da utajiti, vsi ga vidimo z lastnimi očmi?

Naši od Boga nam dani voditelji in pastirji naši škofje kot en mož po celih Zdr. državah kličejo vsem katolikom:

“Katoličani:”

če vam je mar red in mir in blagostanje na svetu,

če nočete, da hudobija zatriumfira na celi črti na svetu in da triumfira tudi nad vami samim,

če nčete, da vam bo slabo časopisje podrlo vaše cerkve, vaše bolnišnice, vaše sirotišnice, vse, kar si s tolikimi trudi ustanavljate, s tolikimi žrtvami vzdržujete,

podpirajte katoliški tisk!

podpirajte finančno in moralno može, ki so se za vas žrtvovali in se posvetili uredniškemu delu za **vaše koristi, za vašo vero, za vaše cerkve, za vašega Boga,**

ne pozabite, da ti možje prinašajo velike žrtve za vas pri tem delu! Ali ne berete, kako jih sramote?! Ali ne berete, kako vam jih nesramno napadajo, obmetavajo z najgršim blatom, smešijo na najniskotnejši način, kako jih vlačijo po blatu javnih in grdih in umazanih svojih predalih? Mislite, da je to prijetno? Poskusite sami! Izpostavite se tem besnim napadom za drugega vi sami, pa boste videli.

So li za to dobro plačani?

Hudič svoje hlapce, svoje urednike dobro plačuje. Slabo časopisje je bogato. Uredniki imajo krasne plače. Kako plačujete vi svoje največje dobrotnike za njih delo, še več za njih žrtve, za njih preganjanje radi dela, katerega vrše za vas?

Zato so odločili celi ta mesec februarij za mesec katoliškega tiska, da bo imel vsak katolik cel mesec časa, da bo kaj storil za napredek kat. tiska.

Zato, katoliški Slovenci, tudi vi na noge!

Za dve stvari vas pozivljamo:

1. Kdor le zmore naj takoj pošlje \$25.00 za delnico za katoliški slovenski dnevnik "Am. Slov. — Edinost."

Nasprotniki se iz vas norčujejo ko toliko navdušujemo za katol. tisk in dnevnik. Ali ni to sramotno za nas? Da, je! In še hudo!

Zato če moreš utrpeti \$25.00, ta mesec postani delničar.

Večna sramota 120.000 katol. Slovencem, če ta mesec ne bodo dosegli svojega dnevnika.

Ako bodo vsi apeli, zastonj, da bo večina slov. duhovščine in večina katol. Slovencev stala na strani in nič ne storila — potem — pa ni smo vredni, da bi imeli katoliški dnevnik. Potem pa, nasprotniki, le po nas, le po naših hrbtih, vsaj drugega ne zaslužimo!

2. Ta mesec se mora število naročnikov na "Ave Maria" podvojiti. Že zadnjič smo pisali, da pričakujemo od vsakega naročnika, da nam bo gotovo poslal enega novega naročnika.

18 let se trudi in peha naš list "Ave Maria" za koristi slovenskega kat. ljudstva v Ameriki. Koliko finančnih žrtev je bilo potreba, da smo ta list začeli, koliko, da smo ga vzdržali. Koliko

smo bili radi njega preganjani, tepeni in smo še preganjani in še nas bijejo radi tega.

Če 18-letno delo in 18-letne žrtve niso narodu odprle oči, ga niso privedle k spoznanju žrtev in dela zanj, ali bi ne zaslužil, da še mi denemo roke križem in se vležemo po dolgem in si prav po domače "eno" zažvižgamo?

Ali je prav, da moramo toliko moledovati za nekaj, kar ni za nas? Kar je za narod?

Ne, ne, katoliški Slovenci, sedaj je pa že čas, da se ali zavedamo, kaj smo in kaj je kot takih naša dolžnost — ali pa — **pustimo vsi vse skupaj naj gre v nič!**

Zato, katoliški Slovenci, naročniki "Ave Maria" zlasti! Vsi ste cvet katoliškega Slovenstva v Ameriki. Pokažite, da ste res! Ta mesec prinesite dokaz resnice. Ne tisti, ki pravi Gospod, Gospod pojde v nebeško kraljestvo!

Ne tisti je pravi katoličan, ki kriči, katoličan, katoličan, temveč tisti, ki v dejanju pokaže, da je to!

Zato, bratje in sestre, ta mesec:

Na delo! Na delo, ker resni so dnevi; a delo naj naše nam Bog blagoslovi na priprošnjo ljube Mamke božje!

Plemenita ljubezen.

V blatu, na vlažni in gnjili slami, pod streho stare gostilne, ki so jo v naglici spremenili v vojno bolnico, v neki opustošeni bolgarski vasi, je že nad dva tedna umirala na legarju.

Izgubila je zavest — in zdravnikom se ni zdelo vredno, da bi se kaj bolj pobrigali za njo. Le ranjenci, katerim je stregla, ko je še bila zdrava, so imeli sočutje ž njo: iz svojih umazanih ležišč se je dvignil zdaj ta, zdaj oni, da bi ji ohladil pekoče ustnice s kapljo vode, ki so jo hranili v črepinjah ubitega vrča.

Nekoč je bila mlada in lepa; poznali so jo vsi višji krogi in celo najvišji dostojanstveniki so se zanimali za njo. Gospe so jo za-

vidale — samo dve ali tri so jo resnično ljubile — moški pa so se ji klanjali. Življenje se ji je smehljalo — toda dostikrat so smehljaji grenkejši od solza!

Njeno srce je bilo mehko in ponižno — a obenem goreča sila in živa požrtvovalnost. Pomagati revežem — to je bil višek njene sreče, druge sreče ni poznala in tudi ne okusila, ker se je vsakega drugega veselja izogibala. S to mislijo, prežeto hkrati z gorečo vero, ki ne ugasne, se je vso posvetila dejanski ljubezni do bližnjega.

Koliko zakladov je bilo skritih v njeni duši, v najbolj prikritem in tajnem kotu njenega srca?

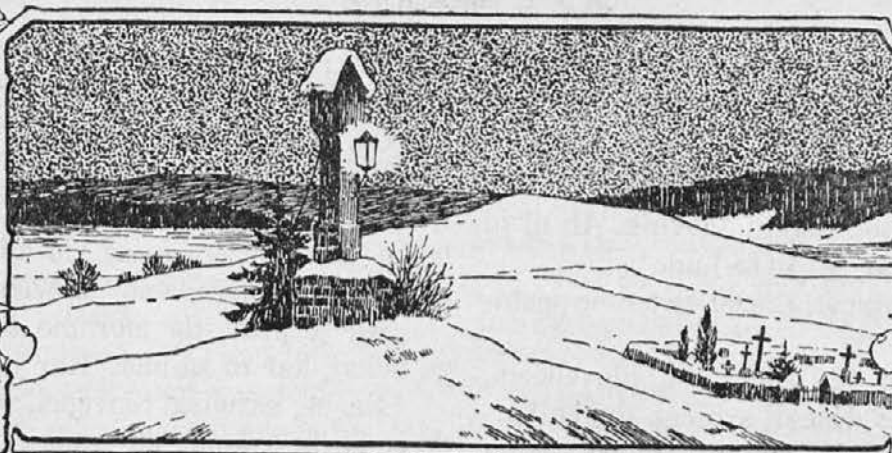
Po Iv. Turgenjevu priredil
Mihatov.

Tega ni vedel nihče — in prav gotovo tudi nihče ne bo tega izvedel!

Čemu tudi? Žrtve so doprinešene in življenje bo skoro končano. Vendar se mi zdi mučno, če pomislim, da ji nihče ni rekel: "hvala!" — niti njenemu truplu ne, čeprav bi se ona sramovala vsake zahvale in bi jo naravnost odbila.

Naj ne bo torej užaljena njena plemenita ljubezen, če si upam položiti **ta zakasneli cvet na njen grob. 1)**

1) Turgenjev ima tu pred očmi I. Vrevskajo, visoko naobraženo usmiljenko, v rusko-turški vojski l. 1878.

Rev. Evstahij Berlec, O. F. M.

Kaj molčiš, mati priroda?

Kaj molčiš,
mati priroda?!
Tiho se sklanjaš,
slutiš in sanjaš
v nebesni obok
kakor otrok
začudeno zroč,
Nekoga pričakujoč . . .
Kaj molčiš,
Mati priroda?!

“Dvigne se križ
od vzhoda do zahoda,
zasije obraz
Zveličarja Gospoda
takrat bom tudi jaz
poveličana vstala,
mogočna in zala,
takrat boš, takrat,
moj sin in brat.
lepote moje vesel
navdušeno pel
Najvišjemu Pevcu . . .”

Temnozeleni stebri
smrek in hoj
vitko se pno
kvišku v nebo . . .

Spisal:

KONRAD
BOLANDEN

ŠENTJERNEJSKA NOČ

(Zgodovinski roman.)

Prosto preložil:

REV. J. C.
SMOLEY

O je nesramno obrekovanje!" je vzkliknil Riviere, katerega so zadnje besede tako razburile, da je bil ves iz sebe. "Nikakor ni lepo, odsotnega človeka, ki se braniti ne more, tako sumničiti in obrekovati."

Vsi so se ozrli na markeza.

"Kaj pa mislite?"

"Izdajalčev privrženec!"

"Kdo pa ste?"

"Nisem nikak privrženec izdajalcev, ampak konjski trgovec Mollet iz Normadije."

"Aha, — — iz Normadije, kjer vse mrgoli samih Hugenotov!"

"Če ste Hugenot, potem se hitro poberite od te mize, ker s takimi ljudmi nočemo mi ničesar imeti opraviti."

"Oprostite, spoštovani možje!" je pričel Hugo, ki je spoznal svojo neprevidnost in nepremišljenost. "Trgovec Mollet je ravno tako dober in prepričan katoličan, kakor ste vi. Ravno radi tega sem vam ugovarjal; kajti naša sveta vera nam prepoveduje, da obrekujemo svojega bližnjega, in če bi bil Hugenot."

"Moja obtožba nikakor ni neutemeljena," je odvrnil trgovec. "Ravno ta Coligny, ki je hotel kralja pripraviti ob življenje, ravno ta Coligny, pravim, ga tudi lahko pripravi ob prestol. Če presojujemo admiralova dela in njegovo ravnanje, moramo priti do tega zaključka."

"Naša sveta vera nas pa ne zavezuje, da bi take misli izgo-

varjali, naša sveta vera nam nalaga, da smo prizanesljivi in da ljubimo svojega bližnjega," odgovoril je Hugo. "Prava pobožnost pozna le odpuščanje in velikodušnost proti sovražniku. In tako pobožnost je pokazal kralj, ko je Colignyju odpustil. Po mojem mnenju bo ta velikodušnost admirala prisilila, da bo ostal kralju zvest in hvaležen."

"Kako more normanski katoličan tako govoriti, mi je nerazumljivo," je rekel Vaultier. "Ravno v Normaniji so divjali Hugenoti na grozovit način. Ali niste ničesar slišali, kako so krivoverci naše verske brate pobijali, duhovnike mučili in sežigali? Ali niste slišali, kako so na prav svinjski način oskrunjevali naše cerkve? Ali niste slišali, kako so napravljali gromade in metali presveto Rešnje Telo v nje? Ali niste videli, kako so podivjani Hugenoti odpirali grobove, jemali iz njih kosti in jih razmetavali? — — Vse to se je dogajalo pred Colignyjevimi očmi, z njegovim odobravanjem; vi pa mislite, da se bo vsled kraljeve velikodušnosti spreobrnili in poboljšali."

"Admiral je moral pustiti, cesar ni mogel preprečiti in zabraniti," je odvrnil konjski trgovec Mollet. "Protestantje so ravnali nečloveško, barbarsko, — — tega ne bo nikdo tajil. Ravno tako pa ne bo nikdo mogel tajiti, da so jih k tem zločinom ravno katoličani izzvali s svojim nasiljem."

Ta trditev je pa može silno razjarila.

"To ni res!" zavpil je eden. "Nikjer niso Hugenotov preganjali, če so bili Hugenoti mirni,

kakor se ti lopovi in izdajalci domovine imenujejo, so povsod izzivali katoličane, ti so se morali braniti. Sramotili so naše verske sobrate, — — norčevali se iz naših verskih obredov, — — oskrunjali podobe naših svetnikov, — — posmehovali se procesijam, — — pri božjih službah pogosto vdrli v cerkve in motili božjo službo. Po krajih pa, kjer so bili v večini, jih pa sploh ni bilo mogoče brzdati. Kdo ne pozna, kdo ne občuduje krasnih cerkva v Orleansu? Danes so zrušene, in kedo je to storil? Hugenoti! Po mnogih mestih in vaseh so prignali prešiče v cerkve, ali pa napravili iz njih hleve za govejo živino. Tako so počenjali povsod, kjer so imeli večino. Ne samo po Normandiji so odpirali in oskrunjali grobove, da so mrtvece oropali, to so delali povsod, kjer so imeli moč. Njihovih grozovitosti niti opisati ni mogoče. V Orthey, v Bearn so pomorili vse katoličane, možke, ženske, otroke in starčke, okoli 4000 po številu. Mesta in vasi po jugu kade se od krvi naših verskih sobratov. — — In mi naj bi molčali ob takih grozovitostih? Mi naj bi se ne branili v sili? Mi naj bi vse pozabili in odpustili? Mi naj bi ne slišali krvi naših sobratov, ki vpije po maščevanju?"

Konjski trgovec je hotel nekaj odgovoriti, toda njegov hlapec ga je sunil z nogo pod mizo.

"Molčite!" zašepetal je kralj; "sicer naju raztrgajo na drobne kose!"

In res postajalo je omizje vedno bolj razburjeno.

"Spominjajte se, prijatelji, kaj so ti sinovi "čistega" evangelija

storili v St. Sevre!" pričel je drugi. "Tam je brezno, — — jaz sem je videl, — — brezno brez dna, — — nekako uro od St. Sevre. Kaj so storili Hugenoți? Polovili so vse duhovnike in menihe po okolici in jih gnali kakor čredo govedine k temu brezdnju. Vse so pometali, med njimi mnogo častitljivih starčkov brez izjeme v prepad, hugenotski psi so parjoveli svoje psalme, — — dve-sto inštirideset duhovnikov!" 1).

"To je malenkost v primeri s klanjem v mestu Nismes!" oglašil se je Vaultier. "Tam so pobili vse katoličane, tako da je v pravem pomenu besede kri tekla po ulicah. Tritisoč žensk in otrok so pa zaprli v mestno hišo. In potem? So se li morda morilcem smilile ženske in otroci? Kaj še? Odpočiti so si hoteli od krvavega dela. Ob enajsti uri ponoči se je pričelo klanje znova. Vseh tiritisoč so vlekli v škofijsko cerkev in jih tam ob svetlobi bakelj in med prepevanjem psalmov pobili do zadnjega."

In tako je vsak vedel kaj povedati. Žalostna slika hugenotskih krvoločnosti in njihovih zverinskih zločinov je može pri mizi do skrajnosti razburila.

Karol se je groze tresel ob pripovedovanju teh grozovitosti. Tudi markezu so se studila dejstva, katerih ni mogel tajiti.

"Konjski trgovec misli, da so bili Hugenoți vsled preganjanj nahujskani k zločinom," pričel je zopet Marcel. "Ne bom tajil, da se ne bi tuintam kaj sličnega prigodilo, — — ni pa bilo potrebno. Maščevanje, pokončevanje leži Hugentom v krvi. To okolščino treba imeti vedno pred očmi. Duh in bistvo kalvinizma zahtevata take grozovitosti; Kalvinci se smatrajo za poklicane, da iztrebijo vse papistične malikovalce, kakor nas nazivajo, da vničijo zadnji altar, da zrušijo

zadnji samostan. Na hugenotskih zborovanjih so pogostokrat sklenili, da treba pokončati vse, in na čelu roparskih in razbojniških tolp najdemo vedno predikante. Ne, dragi moj konjski trgovec, tu ni mogoče odpustiti, tu ni mogoče prizanesti! Tu je mesto edino le za pravičnost in samooobrambo! In to hoče in zahteva katoliško ljudstvo z vso pravico. Katoliško ljudstvo zahteva, da se zločinci kaznujejo."

"Da, — — to zahtevamo! Pravičnost, — — kazen, — — maščevanje!" vpili so vsi vprek okoli mize.

"In kaj vidimo?" nadaljeval je Marcel. "Naši smrtni sovražniki in morilci so na dvoru dobili odlikovanje za odlikovanjem. Več tisoč Hugentov hodi ponosno z orožjem po ulicah mesta Pariza. Izdajalci domovine so dandanes gospodje, oni imajo vso moč v svojih rokah, kajti Coligny, njihov voditelj, velja pri kralju vse. — — Kako naj si to razlagamo? Ali se morda Karol boji Hugentov? Ali misli, da še ni dovolj, da je sovražnikom države izročil najbolj utrjene trdnjave in poslal v nje stalne posadke? Ali misli kralj, da ni za njega še sramote dovolj, da obravnava z upornikom Colignijem kakor s kakim suverenom, ki sme sklepati zveze v ohrambo in obrambo z vnanjimi sovražniki zoper svojo lastno domovino? Kdo naj to razume?"

"Karol se boji!" se je nekdo oglašil.

"Potem pa ne pozna svojega zvestega ljudstva!" je odgovoril Marcel. "Naj pokliče Francoze na pomoč zoper morilce naših bratov, zoper izdajalce domovine, zoper sovražnike naše svete katoliške vere. Vsak pravi domoljub bo z veseljem zgrabil za orožje."

Tu ga je prekinil ropot pri sednji mizi. Tam so sedeli mojstri, ki so izdelovali orožje. Pogovarjali so se o napadu na Colignija. Eden je povdarjal in

hvalil velikanske zmožnosti admiralove. Radi tega je nastal takoj prepir in vsestransko oporekanje. Sovrašтво med strankami je bilo že tako veliko, da niso niti več dobrih lastnosti in zmožnosti admiralovih priznavali. Plečat mož se je dvignil in začel tako glasno govoriti, da je pri vseh mizah naenkrat vsak umolknil. Vsi so gledali na njega in poslušali.

"Poslušajte mene!" je pričel. "Kdor Colignyja hvali, ta ga ali ne pozna, ali je velik osel, ali pa privrženec tega lopova! Jaz pa poznam Colignyja! Jaz sem bil zraven! In ravno zato, ker ga poznam in ker sem bil zraven, proglašam Colignyja za največjega lopova, ki je kedaj sprejel denar od Anglije proti Franciji."

Splošno so pritrjevali in mu ploskali.

"Mene, poslušajte, meščani, mene! Bil sem zraven, — — jaz vem vse, — — jaz lahko vse dokazem," pričel je znova. Vojvoda Franc Lotarinški, junak in oče hrabrega sina," — —

Viharno odobravanje in živio klici so sledili tem besedam. Parižani so pač ljubili Balafre-a.

Kralj Karol je videl to navdušenje, položaj je bil za njega še bolj mučen.

"Toraj, — — Franc Lotarinški izbrisal je z angleško krvjo star madež iz Francije, — — pregnal je našega zakletega sovražnika iz naše domovine, odvzel jim je zadnje francosko mesto, Calais. Noben Anglež ni več onečaščal francoskih tal. Mi smo se jih iznebili. Ponosno je dvignilo francosko ljudstvo svojo glavo; ni nas več tlačila sramota, da so bila največja francoska pristanišča v rokah Anglije."

"To so stare stvari, katere ve vsak," prekinil ga je nasprotnik.

"Le počakajte nekoliko! Seveda so to stare stvari, — — toda ravno z njimi hočem dokazati, da je Coligny največji lopov, kar jih nosi zemlja," je dejal pleča-

1) Po verodostojnih zgodovinskih podatkih vrgli so samo 200 duhovnikov v brezno.

ti mož. “Toraj, — — ravno pet let pozneje, ko je naš junak Giz spodil Angleže iz Francije, leta 1561., je sklenil Coligny v ime-nu Hugenotov zvezo z Angleži. Ravno tista angleška hijena, ki koplje mrtva trupla katoličanov iz grobov in živim drobovje iz njihovih teles, — — ravno tista hijena namreč, angleška kraljica Elizabeta, je poslala svojemu za-vezniku, Francozu Colygniju o-gromne svote denarja. Z angle-škim denarjem nabiral in naje-mal je Coligny vojake zoper svo-jo lastno domovino. Že ta lopov-ščina je toli hvalisane zmožnosti in vrline admiralove tako oblati-la, da jih ni več videti. Toda Co-ligny je šel še dalje, — — njego-va lopovščina ne pozna nikakih mej. Angleška hijena Elizabeta je zahtevala namreč za angleški denar bisere Francije, njena naj-boljša pristanišča. In lopov Co-ligny je bil nesramen, brezvesten dovolj, da je zakleti sovražniki svoje domovine bisere obljubil. Sedaj je pričel izdajalec domo-vine skrivaj nabirati tuje voja-štvo. Nato je poklical pod orož-je svoje Hugenote. Vdaril je v Normandijo, ker so mu tam po-magali njegovi dobri prijatelji, Angleži. Vzel je mesta Rouen, Caen in Havre de Grace. Vsa ta mesta je izročil Angležem za več-ne čase, razun tega pa še mesto Dieppe. — Katerega Francoza bi pri tem ne bolelo srce? Pomi-slite, prijatelji: Rouen, Dieppe, Havre de Grace izročena Angle-žem, — — izročena od Franco-za!”

Obstal je za trenotek. Kletvi-ne in psovke so prekinile molk.

“Poslušajte me le še dalje!” je pričel znova. “Deviška kralji-ca Elizabeta, ali bolje rečeno po-hotna ljubovnica grofa Leicester in drugih, poslala je znova de-nar in vojaštvo v pomoč Hugenotom zoper našo domovino. Ra-zun tega je bila ta hinavska žen-ska še tako nesramna, da je pro-glasila po Normandiji, da ne na-merava nikakih sovražnosti proti

svojemu dobremu bratu, franco-skemu kralju, — — nikakor ne! Ona hoče edino le svoje prote-stantovske podanike braniti pro-ti napadom in proti nasilstvu Gi-zov. Njen brat bi ji moral biti to-raj jako hvaležen za vse, kar je že za njega storila in kar še na-merava storiti.”

Bučen smeh je izbruhnul pri vseh mizah, toda takoj je posta-lo povsod tiho. Pripovedovanje izdelovatelja orožja ni bilo sicer nič novega, toda način pripove-dovanja je bil jako šaljiv.

“To je angleška lažnjivka pro-glasila, — — ravno ta hijena, ki mori svoje katoliške podanike na najbolj grozovit način samo radi tega, ker hodijo k sv. maši. To-da te proklamacije, posebno pa Angleži v Rouen, Caen, Havre de Grace in Dieppe so dosegli vsaj nekaj dobrega, — — poteg-nili so katoličanom mrežo raz o-či, da so spregledali. Vojne tro-bente so zatrobile. Plemstvo in ljudstvo je hitelo pod orožje. Za svojo posebno rabo sem si napra-vil šestdeset funtov težak bojni kij za trde hugenotske buče. Franc Lotarinški nam je povelje-val. Tudi kralj Karol, takrat še le dvanajst let star, je prišel s svo-jo materjo. Veselje je bilo vide-ti mladega kralja na bojnem po-lju, veselje je bilo videti njegovo mater na konju. Širokoustni in bahati Hugenoti, ki so jako hrab-ri, če treba moriti duhovne, žen-ske, otroke, ki se ne morejo braniti, so jo hitro odkurili. Poskrili so se za okopi in za ozidjem mest. Korakali smo proti Rouen, ki je bil Angležev in Hugenotov. Nekaj dni smo obstreljevali mesto. — — Angleži in izdajalci domovi-ne so streljali iz mesta na nas. Tu je zakričal junak Franc Giz: “Prijatelji in bojni bratje! Na ta način ne bomo nikakor prišli na-prei. Naskok!” — — Čez tri ure je bilo mesto Rouen v francoskih rokah. Angleži in Hugenoti, ki so ostali v mestu, so se morali poda-ti na milost in nemilost. Vrjemite, prijatelji, da niti ena angleška

buča ni ostala cela pod mojim batom! Potem smo šli proti Caen, — — mi smo je zavzeli in celo Normandijo. — — Toda lopov Coligny, ta sramota za Francijo, je prosil zopet svoje angleške in nemške prijatelje za pomoč. Zo-pet je prejel ogromne svote de-narja, znova je pričel nabirati vo-jake. Junak Franc Giz nas je pe-ljal proti Angležem, Nemcem in Hugenotom. Nedaleko od Dreux smo trčili vkup. Bilo je to 19. de-cembra 1562. leta. To je bil kr-vav boj! Celó življenje ne bom pozabil morjenja in klanja! Ve-ste, prijatelji, zmaga je bila na-ša! Sedemtisoč sovražnikov je pokrivalo bojišče. Toda škoda, — — lopov Coligny ni bil med ubitimi! V pravem času se je še rešil. Zbral je hitro ostanke svo-je poražene armade in poslal več-ji del v utrjeni Orleans. Junak Giz je korakal z nami pred Or-leans. Že smo hoteli naskočiti mesto. — — Prijatelji, ali naj po-novim še enkrat, kaj se je zgodi-lo?” Vsi so molčali. “Oprostite, prijatelji, da ponovim to še enkrat, kaj se je zgodilo?” Vsi so molčali. “Oprostite, prijatelji, da ponovim to še enkrat, potrebujem pa to za svoj dokaz! Sedaj se je izvršila največja lopovščina, naj-grši zločin, kojega je zmožen edi-nole Coligny! Poltrotu — — vrag naj ga vzame — — Poltrotu je dal Coligny sto zlatnikov, da bi Franca Giza zavratan umoril. 18. februarja 1563. je umoril zavra-ten morilec, katerega je plačal in podkupil Coligny, najslavnejšega sina Francije, vojvodo Franca Lotarinškega, moža, ki je osvo-bodil našo domovino njenih so-vražnikov!”

Govornik je obmolknil in sklo-nil glavo, kakor da radi žalosti in boli ne more dalje govoriti. Mu-čen molk je nastal pri vseh mi-zah. Srd in jeza je bila brati vsa-kemu na obrazu, srdito so stiska-li pesti.

“Pokazal sem vam sedaj lopo-va, pokazal vam izdajalca domo-vine, — zavratanega morilca Co-

lignyja! Potrebujemo li mi zavratne zasede? Potrebujemo li mi slabega strelca, ki naj reši Francijo njene sramote? Ki naj kaznuje zločine Hugenotov? Čemu ne pokliče kralj svojih zvestih Parižanov na maščevanje? Je li strah kraljev pred Hugenoti večji kakor pa njegova vera v domovino, — — v naš srd zoper lopove in izdajalce? Smrt Colignyju, — — smrt Hugenotom!"

Kakor iskra na sod smodnika, tako so učinkovale te zadnje besede na razpoloženje Parižanov. Skočili so raz svojih sedežev, stiskali pesti in kričali: "Smrt Colignyju, — — smrt Hugenotom!" Daleč po trgu je odmeval ta klic.

Kralj je opazil bolj in bolj rastoči srd, videl je stud nad Colignyjevimi izdajstvom, videl sovražstvo proti Hugenotom, opazil tudi težko prikrit srd proti njemu samemu; sedaj je spoznal napačno, ki jo je storil, da je s človekom, katerega je sovražila in zaničevala cela Francija, takorekoč delil svoj prestol, delil vlado.

Končno se je vihar polegel. Pomalem se je zopet vse pričelo običajno zabavati.

"Ali ste slišali, konjski trgovec?" je vprašal Marcel markeza. "Ta glas je bil tudi glas iz Normandije! Jaz pravim, da je bil to glas cele Francije! Morda bo kralj poslušal ta glas, — — ki ne zahteva odlikovanj za lopove, ampak pravično kazen. Da, — — popolnoma prav! Čemu bi iz zasede streljali na človeka, katerega je državni zbor proglasil za izdajalca domovine? Kralj naj nam dovoli, da izvršimo postavno kazen nad razžaljiteljem veličanstva in izdajalcem domovine."

"To se pravi, kralj naj dovoli, da udarimo po Hugenotih in jih pobijemo?" vprašal je konjski trgovec Mollet.

"Seveda, — — brez dvoma!" odgovorilo jih je več naenkrat.

"Cela domovina bi bila hvaležna Parizu," dejal je Marcel, "če bi pokončili vse lopove, izdajalce, ki so nevarnost za našo do-

movino, — — namreč Hugenote."

"Oprostite, gospod, če branim čast našega kralja!" je odvrnil konjski trgovec. "Kralj je povabil semkaj Colignyja in njegove prijatelje. Hugenoti so kraljevi gostje. Kako sme kralj prelomiti svetost gostoljubja? Tega bi se sramovali celo divjaki. Nikoli ne bo omadeževal vladar velikega naroda svojo čast s tako sramoto!"

"Pustimo čast na strani, prijatelj! Vi ste res jako preprost človek!" je vzkliknil Vaultier. "Če ravna kralj s Hugenoti kakor s svojimi prijatelji, če napravi morilca in upornika Colignyja za svojo desno roko, če mu takorekoč izroči krmilo državne ladije, — — potem je vse to jako nevarna neumnost. In če kralj danes odpove in prekliče gostoljubnost ljudem, ki mu niso nikoli držali prisego zvestobe, potem bo ravnal kralj po volji naroda. In če ravna kralj po volji naroda, potem ne stori ničesar drugega, kakor svojo dolžnost."

Prihod načelnika krznarske cehe obrnil je pogovor na drugo stran.

"Ali ste že slišali, prijatelji, da je kralj danes popoldne obiskal hugenotskega kralja Colignyja s svojim celim spremstvom?"

"To vemo že davno!"

"Potem pa poslušajte sledečo novico!" pričel je načelnik krznarske cehe važno. "Kralj je šel s svojo materjo, s svojim bratom Anjou in z maršali v sobo, kjer se je nahajal admiral in več hugenotskih voditeljev. Kralj je imenoval starega Colignyja zopet svojega "očeta," tolažil ga in se rotiti, da bo kaznoval ta strel, da se ga bodo spominjali do tretjega in četrtega rodu. Naenkrat je pa začel admiral kralju tožiti njegovo mater. Ona je nabila puško," je rekel; "ona mu streže po življenju, ker je opazila, da hoče on, Coligny, rešiti in osvoboditi kralja materinega jerobstva, da bi postal kralj samostojen vladar. Z eno besedo: stari lisjak je ta-

ko dobro hujskal in ščuval, da se je kralj razjezil in poln jeze ukazal materi, da naj zapusti sobo. Katarina je britko jokala. Sedaj menda spravlja svoje stvari in se bo podala v Bretanjsko, ker je kralj in gospodar — — admiral namreč — — njen smrten sovražnik. Kaj pravite vi na to?"

Nejevoljno mrmranje je bil odgovor.

"Skoro bi človek mislil, da je admiral kralja popolnoma začaral!" oglasil se je nekdo. "Italijanka je sicer tujka, — — vendar se je poslednji čas ustavljala Hugenotom. Če gre ona proč iz dvora, potem bomo morda še doživeli, da se bo Karol spreobrnil k Kalvinizmu."

Nato so pričeli pri mizi glasno oporekati.

"Kaj? Vi menda niste pri zdravi pameti!"

"Katoliška Francija naj bi imela hugenotskega kralja?"

"Taka sramota bi gnala celo otroke in ženske pod orožje!"

"Počasi, prijatelji! Le nikake naglice!" je miril Marcel. "Karol IX. je razumen dovolj, da ne bo storil take neumnosti, ki bi ga stala krono, morda pa celo življenje. — — Po poročilih, ki jih imam jaz, bi se dalo vse kaj drugega sklepati. Danes popoldne je mnogo Hugenotov zapustilo Pariz. Iz tega sledi, da se boje."

"Napačno, Marcel, napačno!" je rekel načelnik krznarske cehe. "Res je, da je precej Hugenotov odpotovalo, — — toda zakaj? Da pripravijo po deželi nov upor."

"Tako je!" je pritrdil Vaultier. "Slišal sem na lastna ušesa, kako je tolpa Hugenotov prisegala maščevanje. V Louvre-u je bila puška za Colignyja nabita, — — tako trdijo. Če se zakrivi Jozui Colignyju le en las, potem ne bo ostal v Babilonu kamen na kamenu. — — Tako so vpili, škripali z zobmi in se rotili."

"Prijatelji, — — še eno vprašanje!" pričel je krznar, "Če prično Hugenoti četrtjo meščansko

vojno, na kateri strani bo pa stal Colignyjev kraljev prijatelj?"

Nikdo ni ugovarjal temu vprašanju, toda preoblečenega vladarja je tako zbudilo, da je hitro vstal iz sedeža.

"Proč od tod!" je siknil in zapustil z Riviere-om "Nebeško lestvico."

Ne da bi zinil kako besedo, koralak je Karol po ulicah; tako so

ga prevzele skušnje današnjega večera, o kojih možnosti bi niti sanjal ne bil. Vse, kar se mu je poročalo sumljivega o položaju in mišljenju, vse to mu je potrdil današnji večer. Slišal je več, kakor je pričakoval.

S strahom je opazoval Hugo kralja; videl je, kako v njem vse vre; bal se je najhujšega vsled teh opazovanj. Toda markez ni

pomislil, da so učinki na razdražljive in strastne narave sicer silni, da pa dolgo ne trajajo. Lov prihodnji dan ali pa sestanek s Colignyjem, ki je znal tako mojstersko razvneti kraljevo častihlepno, bi bil vtise današnjega večera pri "Nebeški lestvici" popolnoma izbrisal.

(Dalje sledi.)

Ala bratje v Rim.

Sveto leto je. Vse hiti letos tja v večni Rim k Očetu vsega človeškega rodu — k Papežu po velike odpustke, katere deli sveta cerkev letošnje leto.

Iz domovine pride veliko romanje v Rim.

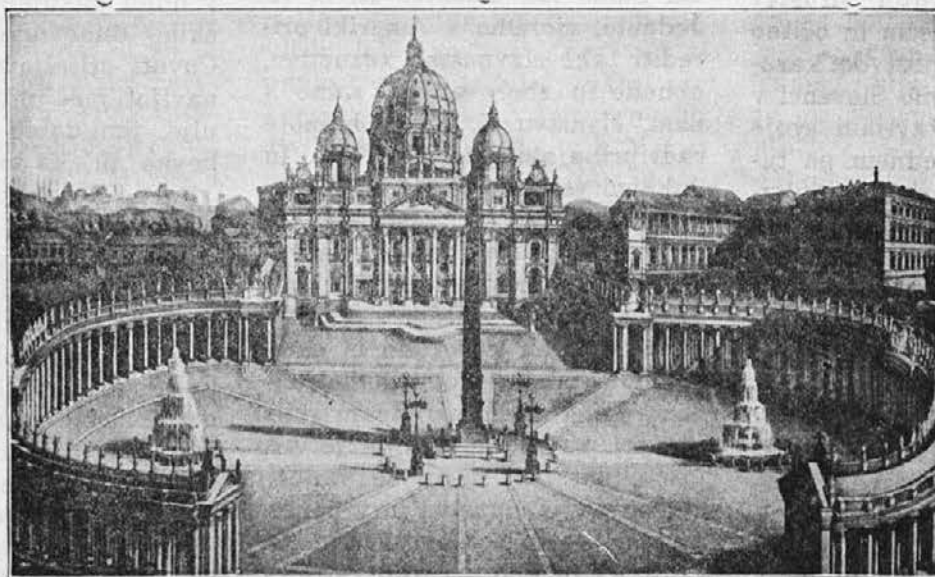
Iz Amerike bodo šli vsi, kdor kolikanj morejo. Posebne ugodnosti so letos po vseh progah za

paj tudi domov v domovino obiskat Marijo na Brezjah in potem tudi Lurd?

Ako se oglasi samo vsaj 30 ljudi, pa se bo vse poskrbelo, da bomo šli skupaj. Kdor misli iti, naj se takoj prihlasi na zdolaj podpisanega.

Odpotovali bi nekako sredi junija. Vrnili bi se lahko nazaj vsa-

ba se **takoj prihlasi**. — Cene so za tja in nazaj nekako \$500.00, v kar so pa vštet hoteli v Italiji, vožnja po železnici v drugemu razredu, vsa napitnina, vožnja, po mestih, ko se mesto ogleduje, posebni vodniki, ki sproti vse razlagajo, in vsi drugi stroški, ki so zvezani s potovanjem razen seveda osebnih stroškov, ako si kdo

Cerkev sv. Petra v Rimu.

vse, ki hočejo v Rim. Vsi naši škofje in voditelji kličejo in vabijo v Rim vse, ki morejo.

Slovinci, ali bi se ne dalo za letos spraviti skupaj vsaj kakih 50 oseb, ki bi šli v Rim in bi se tam sestali s Slovenci iz domovine in bi skupaj obiskali sveta mesta, skupaj se šli pokloniti svetemu Očetu in potem bi šli sku-

kdo, kadar bi hotel.

Cene za tja in nazaj so različne, kakoršen bo parnik, katerega si bomo izbrali. Ako se bo prihlasil dovoljno število potnikov, bomo takoj zasigurali potrebna mesta, kabine, na parniku. Ker je pa pritisk velik, — ako hočemo dobiti dobre kabine, tre-

kaj sam posebej kupi. Natančne cene se bodo določile, ko bomo vedeli, koliko se jih bo prihlasi in za kedaj bi radi šli naši potniki.

Toraj, se prihlasite, ki mislite iti in objednem povejte, kedaj mislite, da bi šli.

Rev. Fr. Kazimir, O.F.M.

Dva imenitna koraka naprej.

Very Rev. dekan, M. Šavs.

KATOLIŠKI Slovenci v Ameriki smo lahko prav zadovoljni koncem leta 1924. Napredovali smo bolj nego kedaj poprej v zadnjih desetih letih. Posebno treba omeniti dva pomembna dejstva, ki značita v verskem, narodnem in družabnem življu ameriškega slovenstva dva prav odločna koraka naprej.

Prvo je: Slavnostni jubilejski shodi in prireditve članstva K. S. K. Jednote v proslavo tridesetletnega obstoja naše Jednote.

Še so nam v ljubem spominu slavnostni dnevi po državah New York, Pennsylvania, Ohio, Illinois, Wisconsin, Minnesota in Colorado, ko so se narodnozavedni Slovenci zbirali v tisočeri množicah, ponosno korakali pod vihrajočimi zastavami Združenih držav, Slovenije, svojih društev in cerkvenih bratovščin in očitno pred ameriškim občinstvom kazali in svedočili, da smo Slovenci v Ameriki vestni državljani svoje nove domovine objednem pa tudi zavedni sinovi Slovenije in verni otročiči svoje matere svete Cerkve. In tujerodci so nas začudeno gledali in strmeli nad našo pestro procesijo mož, žena in otrok in radovedno popraševali: kedo so ti-le, ki imajo v svoji sredi postavne možakarje, žilave delavce, znane trgovce, podjetnike, advokate, govornike, stare in mlade, brhka dekleta, samozavedne žene in celo duhovnike; kedo so ti-le, ki na svoje povabilo dobe naše župane, mestne odbornike, sodnike, škofa in nadškofa, ki jim pri slavnostnem zborovanju jednoglasno izražajo svoje priznanje, pohvalo, navdušenje in nade, da gredo po istej poti nadalje še do boljših vspehov; kedo so ti-le, ki tako živo in ognjevito zapojejo "The Star Spangled Banner," potem pa v mehkih nežnih, vablivo, čutečih ubranih zvokih pevajo krasne speve, nam

sicer neznane, njim pa, zdi se, kar naravno iz gorkega srca plujejo in naša srca ljubko božajoče? Kedo so ti-le?

Da, kedo so ti-le?! Ej, kedo neki? To smo mi: članstvo naše K. S. K. Jednote! Mi, zvesti in zavedni državljani ameriški objednem pa tudi narodno zavedni verni Slovenci; mi, pred Ameriko jedini priznani predstavniki slovenske narodnosti; mi, članstvo K. S. K. Jednote, ki smo prvi v Ameriki pokazali, da slovenski narod obstoja; mi, ki smo in ne bomo nikdar zatajili, da je resnični zavedni narodno čuteči Slovenec vedno tudi samozavesten, veren katoličan. Društvo in cerkev sã pri nas družita; duhovnik in pravi Slovenec sta si zvesta drug drugemu in udana ljuba prijatelja od zibeli do groba. Samo mi, članstvo K. S. K. Jednote, moremo v Ameriki prirediti take slavnostne združitve, obhode in zborovanja; samo k nam, članstvu K. S. K. Jednote radi prihajajo ameriški svetni in duhovni veljaki, govorniki in domoljubi; samo pri naših slavnostih se oni čutijo domače, ker vedo, da so v sredini rodoljubnih državljanov. Pri naših sestankih in prireditvah govorimo in sklepamo in delujemo v domoljubnem, verskem in narodnem smislu, pri naših zborovanjih je vse jasno, kot beli dan, vse v obči blagor vsega članstva in v ponos in blagodejstvo splošnemu slovenstvu. Imamo pa tudi govornike, ki imajo vedno kaj pametnega, koristnega, zanimivega in podučnega povedati, da čutimo, da jim prihaja od srca in nam gre do srca. Omenjam naj le nekaj izbornih glavnih uradnikov K. S. K. Jednote: Grdina, Zalar, Jerič, Germ, Zupan. Slišali smo jih — Bog daj, da zopet kmalu.

Naj poskusijo drugi, na primer brezdomovinski "rdeči" ali katerikoli brezverski, napačno

nazivani Slovenci, s kako prireditvijo, kakor smo mi. Kaj se bo zgodilo? Prav tiho morajo biti in se med štirimi stenami med seboj pritajeno priduševati in hudičevati; saj, drugega tako ne znajo, drugače, ko bi jih dobri naši državljani slišali in razumeli, bi jih kar takoj naznanili redarstvu, ki bi jih hitro, brez ovinkov "po šub" poslali v stari kraj kranjski sok jesti. Take golazni Amerikanci ne marajo. Mi, članstvo K. S. K. Jednote pa lahko samozavestno živo zavrisnemo in vsem brezvernim slovenskim ničevcem šegavo po starokrajsko zakličemo: "Kaj boste vi? Mi smo mi, vi ste pa naše u . . .!"

Drugi korak naprej — ustanovitev kolegija slovenskih frančiškanov v Lemont, Ill.

Slovenski frančiškani delujejo v duhu pokojne "Zveze slovenskih duhovnikov v Ameriki:" Čuvati priseljene Slovence, ustanavljati med njimi slovenske župnije, jim dobiti slovenskega duhovna, in če mogoče še šolske sestre. Zveza je prenehala iz znanih vzrokov; potreba pa, delovati v duhu Zveze, je danes večja in bolj nujna, nego je bila pred petnajstimi letmi. Kedo se bo pobrinil za dušni blagor Slovencev? Kedo jim pridobival vedno bolj potrebnega naraščaja slovenskih duhovnov? Kedo jim zidal cerkve in šole in jim dobaval krvavo potrebnih slovenskih verskih vodnikov in voditeljic? Kedo se sploh briga za nas Slovence tu v Ameriki?

Kedo se jih bo usmilil in jih rešil propada, predno bo prepoznano? K. S. K. Jednota in peščica slovenskih duhovnov že skušajo delovati za nje po svoji moči, povsodi pa le ne morejo biti zraven. In če ti reveži pridejo v strupene kremplje naših verskih odpadnikov, je zanje še hujše; najprvo zgube vero, potem pa narodni čut. Verski odpadnik postane na-

rodni odpadnik: to je naša skušnja v Ameriki.

Zato je za nas Slovence v Ameriki največjega prevažnega pomena ustanovitev slovenskega kolegija v Lemont, Ill. Ta kolegij je za nas svitla Zvezda Upanja za nadaljni povoljni razvoj in mogoče obstoj slovenstva v novi domovini. Ta kolegij bo ognjišče in oporišče ameriškega slovenstva. Slovenski sinovi bodo v rokah slovenskih učiteljev, da se izobrazijo v slovenski govorici za narodno in versko delovanje med nami Slovenci v Ameriki. Da se mimogrede priučijo tudi prepotrebne angleščine, je za naše voditelje dejanska potreba. V Ameriki slovenski duhovnik brez

izdatnega znanja angleščine tudi med Slovenci ne more uspešno delovati. Da bodo slovenski gojenci v lemontskem kolegiju slednjič najbrže postali redovni sinovi sv. Frančiška — je tudi prav in res prav nič v škodo slovenstvu v Ameriki. Moje prepričanje je, da v sedanjih razmerah v Združenih državah jedino redovniki zamorejo preskrbeti gotov in zadosten naraščaj in obstoj slovenskega duhovstva za slovenske župnije po Ameriki. Torej, slovenski frančiškani, dobro nam došli in Bog z vami pri vašem blagem delovanju v prid slovenstva danes in v bodočnosti! Mi pa, Slovenci, spoznavajmo dano nam priliko in dolžnost, da po svojih močeh z besedo in de-ja-

njem podpiramo, bodrimo in krepiamo slovenske frančiškane, posebno pri njihovem težkem delu pri graditvi in opremljanju njihovega slovenskega kolegija v Lemontu, Ill.

Slovenski frančiškani so in vedno bodo pravi prijatelji in najboljši zavezniki in sodelovalci v prid K. S. K. Jednote. Njih smoter in namen naše Jednote je isti: pomagati vernim Slovincem, da ostanejo zvesti Bogu, narodu in domovini. Torej smo si prav po naravnem potu sodelovalci, prijatelji, zavezniki. Tem več vzroka, da se posebno članstvo K. S. K. Jednote gorko in izdatno zanima za lemontski slovenski kolegij.

Na poti v življenje.

(Dalje.)

Po resnični dogodbi napisal K.

A ljubeznjivost je bila, ki ga je tudi Mary naredila prikupljivega. Kaj čuda, da je Mary s strahom opazovala na sebi vedno večjo naklonjenost do poslovodja in da je še rada videla, ako jo je povabil seboj v gledališče, ali na kak "avtomobil rajt."

Vendar — vest pa ni bila tako zadovoljna z vso vezjo. To se je videlo na njenem zamišljenem obrazu. Svarila jo je, opominjala. "Nikar Mary!" ji je govoril angeljček varih vzlasi, ko zvečer velikokrat dolgo časa ni mogla zaspati. "Nikar Mary! Pazi na svoj korak! Oženjen je! Ti se ne moreš nikdar z njim poročiti. Divorce? Saj veš, da je to proti tvoji veri? . . ."

Vendar pa je pri tem od tedna do tedna ljubezen pri poslovodji naraščala do nje, česar tudi ni več skrival, temveč vedno bolj očitno to kazal, in pri Mary pa tudi — enako.

Dasi se je pa vse to njeni dekliški lahkomišljeni naravi dopadlo, vendar je bila velikrat vse zbegana. "Vzlasti v nevarnostih življenja, takoj kličite k Mariji in varne bodete . . ." jim je govoril Father Ciril na večer graduiranja. Mary je pa na to pozabila. Bila je še v Marijini družbi in še opravljala svoje dolžnosti. Vendar v svoji dekliški lahkomišljenosti je pozabila v tej težki zadevi posebej se zateči k Mariji. In to je bila pa njena usodepolna napaka. Bila je pač lahkomišljena kakor le prepogosto naša dekleta. Takrat, ko bi najbolj potrebovale molitve, pa pozabijo, da je molitev edina rešitev mladega srca v takih in enakih skrivnih težavah, ko je mlado srce samo sebi prepuščeno, da izbojuje boj — najtežji boj življenja. Mesto da bi takrat zgrabila krepko za svojo svetinjo, za vez, ki jo veže z nebeško Materjo, ki ji daje posebni prostorček v materinskem Marijinem srcu, pa se uda svoji mladeniški lahkomišljenosti in misli, da je sama najmodrejša,

da ne potrebuje ne sveta ne pomoči. Mladost je pač predrzna. Tako je bila tudi Mary. In to jo je pa postavilo v veliko nevarnost, da bi bila kmalu storila osodepolni korak in — si uničila življenje.

* * *

"Mary, ali bi mogla priti danes zvečer k meni?" rekel ji je poslovodja, ko se je Mary ob petih pripravljala, da gre domov?

"Zakaj ne, boss," je odgovorila. "Naj prinesem seboj vse potrebno za stenografski zapisnik?"

"Ne! Danes imam važno zadevo urediti s teboj," je odgovoril s povdarkom in zardel.

Tudi Mary je zrdela. Nekaj jo je streslo. Kakor mora je padla na njeno srce težka slutnja. Sicer to povabilo ni prišlo nepričakovano. Po vsem obnašanju poslovodje zadnji mesec, po njegovih besedah, je vedela kaj misli in katera je ta "važna stvar." In bala se je tega trenutka. Tudi njej se je poslovodja prikupil. Prikupil? Ne! več, več kot prikupil, ji je

govorilo srce. Rada ga je videla. Tako prijetno ji je donel njegov glas, ko ji je narekoval pisma in zapisnike, da jih je stenografsko napisala in potem pretipkala s pisalnim strojem. Tako rada je šla k njegovemu desku in bila blizu njega. Da, da, kaj bi se varala — več, več kot prikupil se ji je . . .

Toda . . . ? In to je bilo česar se je tako vstrašila. Vedela je, da nikdar ne bo mogla postati njegova žena. Kako? Žrtvovati zanj svojo vero? . . .

Zato ji je takoj vsa kri šinila v glavo, da so ji lica zagorela kakor v ognju. Poslovodja se je prisrčno nasmejal, ko je opazil to rdečico. Zazdela se mu je kot vrtna roža lepa. In poželenje po nji je narastlo do točke vrenja. "Biti mora moja!" je sklenil sam pri sebi.

Toda Mary je takoj zopet prebledela. Kot zid je bila bela.

"All right," je bilo edino, kar je mogla spregovoriti. Na to je odhitela iz pisarne.

"Pridem z avtomobilom po te, Mary," je še zaklical poslovodja za njo, ko je zapirala vrata pisarne.

* * *

"Kaj ti je, Mary?" vprašala jo je skrbna mati, ko je opazila svojo hčerko globoko resno in izvanredno blede.

"Nič!" odgovorila je Mary v zadregi.

"Nekaj mora biti," govorila je mati dalje in si obrisala solzo z očesa.

"Saj pravim, da nič," odgovorila Mary.

"Kaj boš tajila. Tako si blede!"

Tu ni mogla ugovarjati.

"Da, nekaj mora biti. Izvanredno si blede, Mary, Mary. Zakaj ne zaupaš svoji materi, ki te tolikanj ljubi?", začela ji je mati očitati, ki se ni mogla več premagovati. Dolgo časa se je že pripravljala, da bo spregovorila z njo resno besedo. Vedela je, da nekaj mora Mary imeti na srcu,

kar jo teži, pa noče povedati. "Povej mi. Ali si bolna? Ali v pisarni ni kaj prav? Tako čudna si že več mesecev, da te več ne razumem. Tako si bila vesela. Tako si se prismejala domov, tako rada si bila doma, tako prijetno je bilo, kakor bi solnce sijalo. Sedaj pa naenkrat tolika sprememba. Povej, otrok, svoji materi, kaj te teži?"

Mary je molčala. Nekaj ji je prigovarjalo, da naj odpre svoje srce materi. Vendar ni šla ji beseda iz ust.

"Nič mi ni," je ponovila. "Morda imam preveč dela?"

"Saj sem mislila, da te preobkladajo z delom. Veliko plačajo, pa tudi veliko zahtevajo. Pa si drugo službo poišči."

Mary je molčala.

"Pa še zvečer moraš hoditi. To je preveč. Nič več te ne bom pustila!"

"O, kako ste sitni," je rekla slednjič osorno. "To se vam vse zdi. Jaz sem taka, kakor sem bila. Če sem morda bolj resna, saj sem tudi bolj stara."

"O, otrok moj. Materino oko je bistro, vidi dalje kakor si ti misliš. Ne, ne, ni to resnoba ta sprememba. Nekaj drugega je in mora biti, česar pa ti nočeš zaupati svoji materi. Mary, ali sem si to zaslužila?" In zajokala je in šla v kuhinjo.

Mary je bilo težko pri srcu. Kako rada bi bila povedala materi vse, vse . . . Vendar beseda ji ni šla iz grla. In mladi lahko-mišljeni napuh, ki preveč sam nase zaupa.

"Kaj bi pravila? Saj mati tega ne razumejo? Saj sama vem, kaj naj naredim? Mati bi si samo še kaj hujšega mislili. Bom videla, kaj bo nocoj," je mislila, hitro povečerjala in se oblekla v boljšo obleko.

Komaj je bila gotova, ko je že prišel poslovodja po njo s svojim krasnim avtomobilom.

"Moram iti še malo delat. Poslovodja ima nekoliko pisem, da mi jih za jutri zjutraj narekuje,"

je lagala materi in odšla po stopnicah.

Kakor bi ji pol srca kdo odtrgal, tako je zbolelo srce mater, ko je Mary odšla in zaprla vrata za seboj. Potok solza se ji je ulil, da ni mogla več dalje pomivati posode. Pustila je vse in šla v svojo spalnico, sedla na postelj in — jokala. Rdeča lučka je brlela na omarici pred Marijino podobo, pred podobo Marije žalostne. Poskakovala je, kakor bi bila hotela skočiti iz rdečega kozarčka k jokajoči materi in jo tolažiti, tolažiti v velikem bolu materine ljubezni.

Dolgo je tako sedela in jokala. Slednjič je šla nazaj v kuhinjo, pomila posodo, pripravila postelje vsem, kakor po navadi. Vsi otroci so bili namreč zunaj. Po večerji so šli vsi nekoliko ven. Potem je pa šla v spalnico nazaj. Padla je na kolena pred Mater žalostno in zopet zajokala. Debele solze so ji kapale iz oči in močile debele jagode rožnega venca, katerega je držala v roki in jih prebiralala eno za drugo — v vroči molitvi stiskanega materinega srca za dete. Lučka pa je poskakovala . . . "Le zaupaj, mati! Le zaupaj, mati!" se ji je zdelo, da ji govori. "Pri tej materi še ni nobeno človeško srce zastonj jokalo in prosilo."

O, kako bi bila še-le jokala in molila, ko bi bila vedela, kaj se je prav takrat v istem trenutku godilo na domu Marynega poslovodje . . .

* * *

Mary je videla na poslovodju, kako zelo je razburjen, ko sta prišla v njegovo krasno stanovanje. Roka se mu je tresla in lahka rdečica je zalivala njegovo lepo mlado lice, ko ji je pomagal, da je odložila svojo vrhnjo sukno.

V obednici je bila pripravljena krasna večerja, katero je stara služkinja prinesla za mizo, ko sta vstopila.

(Dalje sledi.)

Lilija iz raja

K.

VALJEN bodi veliki Bog! O radost nezmerena! Gospod, zdaj pusti svojega hlapca v miru umreti, zakaj moje oči so videle Odrešenje.”

“Kaj pa se je zgodilo, Simeon, da ste tako nezmerno veseli danes. Saj ste bili vedno tako žalostni in potrti?”

“Kaj se je zgodilo? Velika stvar! Velika stvar! Odrešenje! Odrešenje!”

“Kakšna velika stvar? Kakšno odrešenje? Povejte nam!”

“Moja gospa Marta, velike stvari smo doživeli. Toda jaz ne bom doživel vseh. Ti jih boš!”

“Vendar, Simeon, govorite jasneje. Nerazumem Vas!”

“Seveda me ne razumeš, dobra gospa. Razumela me boš v nekoliko letih. Da, da! Ne bom videl velikega dneva, ko se bo zasvetila Kalvarija v žaru novega kraljestva, ko bo Izrael rešen. Prestar sem. Vendar, kako koprni moje srce nezmernega veselja, da sem bil tako srečen, da sem vsaj videl začetek teh velikih dni.”

“Kako čudno govorite danes, Simeon. Kdo Vas naj razume.”

“Dobra gospa, naj sedem. Truden sem in povedal vam bom vse. Danes sem bil v templju, kjer smo vsi starčki opravili svoje molitve. Ko grem proti izhodu

tempeljna pride mi naproti — o sreča, o radost. Gospod Jehova, kako sem si zaslužil to veliko milost. — Da, ko grem proti izhodu tempelja prideta mož in žena iz Betlehema z detetom v naročju, da ga darujeta kot prvorojenca Gospodu in opravita zanj po Mojzesu predpisani dar kot odkupnino. Pa mi je razodel sam Jehova, da je to detice Mesija. Da, Mesija sem videl. Bil je v tempelju. Videl sem ga, držal ga na svojih rokah. O sreča, nezmerena sreča. Konec našega gorja se bliža. Zasije luč v razsvetljenje nevernikov.”

“Pa veš, da je bilo to dete res Mesija?”

“O gospa Marta, da, da. Vem, vem! Vem za gotovo. Mesija je rojen in zdaj pa rad umrjem. Zdaj, Gospod, pa kadar hočeš me pa pokliči” je govoril častitljivi starček Simeon, ko je prišel k Lazarjevim v Betanijo po svojo podporo, katero je redno dobival.

Marta, hišna gospodinja Lazarjeve palače, je silno visoko spoštovala tega starčka, ki je že dolgo vrsto let hodil k Lazarjevim in s katerim je imela dostikrat dolge pogovore o prihodu Mesijovem. Ni mu vrjela, da bi bil res videl Odrešenika. Mislila je samo, da se revežu že nekoliko meša od starosti. Pomilovala ga je in ga še bogateje obdarila, ka-

kor navadno. Vendar neka čudna miloba je odsevala iz tega častitljivega obraza danes. To ji je padlo v oči.

“Ne bo dolgo revež!” je rekla polglasno, ko je odhajal častitljiv starček izpred hiše počasi proti mestu.

Vendar pa se ni mogla tudi sama iznebiti nekega posebnega vpljiva, ki ga je to poročilo starčka naredilo nanjo. Tudi njej je neka čudna radost prešinila srce in dušo.

“Kaj pa če bomo res ravno mi tako srečni, da bomo videli Mesijo?” si je govorila sama s seboj.

Marta in njen brat Lazar sta bila silno bogata in plemenita židovska družina v Betaniji. Imela sta velikansko premoženje. To sta bila brat in sestra nesrečne princezinje Magdalske. Bila sta kraljevega rodu, toraj princ in princezinja. Oba sta živela še samsko življenje. Oba sta bila jako plemenitega srca. Vse svoje nezmerne bogastvo sta rabila samo za dobra dela. Njiju palača je bila pravi dom in pravo pribežališče vseh stiskanih in nesrečnih. Skrbna gospodinja Marta je imela skoraj vsaki dan na stotine terim je zvečine sama tudi stregostov — beračev in revežev, kagla.

Lazar, njen brat, je bil popolnoma njenega značaja. V svetem upanju na prihod Odrešenika,

Mesijo, o katerem je ves narod vedel, da ni več daleč čas, ko ima priti, je preživel ves čas svojih mladih let v skrbi za premoženje obenem pa v službi Gospodovi in izvrševanju dobrih del usmiljenja in ljubezni do bližnjega.

Tako so mu pa potekala leta in tudi on, kakor sestra, pozabil je na ženitev.

"Starček Simeon je bil prav kar tukaj, brat," je pripovedovala Marta, ko je kmalu po odhodu starčka stopil Lazar v sobo. "Pa je bil danes tako izvanredno in nenavadno vesel, kakoršnega nisem še nikoli videla!"

"Kaj se mu je zgodilo tako prijetnega?"

"Pravil je, da je videl Mesijo, da je že rojen. Trdi, da ga je tudi že nosil v svojem naročju."

"Najbrže se staremu revčku že malo meša," odgovori Lazar.

"Tudi jaz sem tako sklepala. Čudno je samo, ko sem videla na njegovem obrazu neko posebno milino, katere si ne morem razložiti. Ni mogel veliko govoriti. Samo ponavljal je besede:

"Hvalite Gospoda, zakaj luč je zasijala nad Izraelom. Zdaj pusti Gospod, umreti svojemu služabniku, ker so moje oči videle odrešenje."

"Najbrže se mu je zmešalo," meni Lazar.

"Da, najbrže. Vendar pravil mi je, da je bil kakor po navadi v templji, kjer so opravljali starčki svoje dnevne molitve. Ko je šel proti izhodu templja, je rekel, da je srečal dva človeka, očeta in mater, ki sta prišla darovat svoje prvorojeno detice Gospodu. In v tem trenutku je rekel, da mu je Jehova razodel, da je to dete sam Odrešenik, obljubljeni Mesija."

"Čudno!"

"Da, čudno!"

"Skoraj nerazumljivo. Vendar nekaj mora biti resnice na celi stvari. Možiček je že dolga leta tako sveto živel in tako hrepenel po Mesiji, toliko premolil, da bi ta Mesija skoraj prišel, da bi ne

bilo nič čudnega, ako mu je res Bog razodel kaj posebnega."

Od tedaj sta pa tudi Lazar in Marta živela pod vtisom, da je morda le res, da je Odrešenik že rojen, da je že skrivaj na zemlji, da pa se bo ob svojem času javno prikazal.

Veliko let, skoraj trideset, je že preteklo od tega dogodka, vendar je obema ostal v živem spominu. Kar se zazve po celi deželi o nekem velikem preroku iz Nazaretu, ki je nastopil med narodom, o katerem pravijo, da je Mesija.

Lazar in Marta sta se takoj spomnila starčka Simeona, ki je bil že dolgo let v grobu, umrl je namreč kmalu po onem dogodku. Spomnila sta se tudi kar jim je pravil o Mesiji, da ga je videl, da je že rojen.

Izračunala sta da mora biti sedaj nekako trideset let star, ako je res on. In to dejstvo dalo jima je veliko misliti.

"Mora že biti res on!" sta sklepala.

Ko je ta veliki prerok nekega dne potem nastopil v Jeruzalemu, takoj je hitel Lazar k njemu, da vidi, koliko je star. Povalil ga je tudi na svoj dom, kamor je prerok Jezus z veseljem prišel. In res, Jezus je bil star trideset let in oba Lazar in Marta sta verovala vanj, verjela sta, da je tudi sveti Starček pred tridesetimi leti imel prav, da ga je res videl in to ju je potrdilo v veri nanj.

Gospod Jezus je pa k Lazarjem tudi rad zahajal, ker je našel v teh dveh plemenitih srcih toliko ljubezni do revežev, kakor nikjer drugje. Kaj čuda, da so se ta blaga srca tako kmalu našla in da se tako hitro vzljubila. Gospod Jezus je imel malo tako odkrito ljubečih ga src, kakor ti dve srci.

Zato, kadarkoli je bil v Jeruzalemu in okolici, je vsikdar stanoval in prenočeval pri Lazarjevih, kjer so ga bili zelo veseli. Tako se je spletla med njimi pra-

va vez prijateljske ljubezni in veliko večerov so presedeli skupaj v svetih pogovorih.

Le eno je kazilo srčno veselje teh dveh src. Globoka rana je zijala in ju skelela globoko doli v srcu. Nesrečna mlajša sestra Marija in njeno grdo življenje. Velikrat bi bila rada govorila z Gospodom o nji, pa jima nikdar ni šla beseda z jezika. Večkrat je prerok nalašč tako govoril, kakor bi bil hotel napeljati pogovor na to sklelečo ranō, vendar sta se vselej Lazar in Marta izognila nadaljnega pogovora o tem predmetu. Pač pa sta podvojila svoje molitve zanjo.

Kako nezmerno vesela sta bila zato, ko je nekega dne prišla v Betanijo — Marija in sicer — spokorjena.

Gospod Jezus je prišel v Jeruzalem in ona, z njim, skupaj s pobožnimi ženami, ki so ga spremljale. Kako je bilo to veselo snidenje na ljubem domu. S prihodom sestre Marije se je začelo v palači Lazarjevi novo življenje, življenje sreče in blaženosti. Jezus jih je tudi pozneje pogosto obiskoval. Marija je vsako tako priliko porabila, da je dala svoji duši, žejni po resnici, kolikor največ mogoče duševne hrane. Kar požirala je besede, ki so prihajale iz ust božjega preroka.

In tu je bilo, ko je nekoč prišel Gospod in je Marija zopet sedla k njegovim nogam, Marta si je pa v svoji skrbnosti veliko prizadejala, da bi mu kolikor najboljše postregla. Vsa nevoljna se je pridna Marta slednjič pri-tožila pri Gospodu:

"Gospod, ali ti ni mar, da me Marija pusti samo delati? Jaz se trudim in trudim, Marija pa kar sedi in se ne zmeni ne za te, ne za me."

Seveda Gospodu ni bilo veliko za postrežbo. Njegova jed in pijača je itak bilo to, da je vršil voljo svojega nebeškega Očeta. Tudi ni prišel na svet da bi se mu streglo, temveč da bi on stregel padlemu, nesrečnemu človeku.

"Marta, Marta skrbna si in si veliko prizadevaš," jo je zato ljubeznjivo zavrnil. "Samo eno je potrebno. Marija si je najboljši del izvolila, kateri ji ne bo odzvet."

To ozko in pristrčno prijateljstvo med Gospodom in Lazarjem pa je najbrže bilo vzrok, da si je Gospod izvolil ravno svojega najboljšega prijatelja med ljudmi, da bo izvršil nad njim največji čudež, ki bo imel tudi najdalekoseznejše posledice.

Tako se je Gospod začel pripravljati na zaključenje svojega triletnega velikega misijona človeškemu rodu. Kalvarija z vso grozoto in strahoto je začela stopati vidno bolj in bolj živo pred njegovo človeško naravo, ki je vsikdar že pri samem spominu nanjo vstrepetala. Njegove mile božanske poteze na obrazu so se vedno bolj in bolj zategovale. Sveta resnoba, ki je že preje tako nekam skrivnostno odsevala iz teh potez, postajala je vedno globlja in globlja.

"Gremo gori v Jeruzalem," je rekel nekoč pri taki priliki, ko mu je Kalvarija posebno živo stopila pred oči, "in Sin človekov bo izdan nevernikom?"

Apostoli so se prestrašili, dasi niso popolnoma razumeli pomena teh velikih besedi. Vendar, ko so ga prestrašeni pogledali vsi nankrat v njegov mili obraz, kakor bi ga bili hoteli prositi pojasnila, in so videli prestrašeno resne poteze obraza, streslo jih je in povesili so molče svoje glave. V dnu njih duše je pa vsakega zapeklo kakor ogenj. Najraje bi se bili zjokali. Vendar bali so se ga še bolj žaliti in — molčali so in molče korakali za njim proti Jeruzalemu v smrt.

V tem času so se pa zgodili v Lazarjevi hiši dogodki, ki so napolnili celo hišo s strahom najprej, potem pa z britkim jokom, katerega je pa Gospod spremenil v nezmerno veselje njim — sebi v — smrt.

Lazar se je prehladil in zbolel. Legel je na bolniško posteljo.

V začetku bolezen ni bila še tako huda. Toda od dne do dne mu je bilo hujše. Marije ni bilo takrat doma. Ko je skrbna Marta to opazila, poslala je hitro posebnega poslanca k Jezusu, naj mu gre povedat in sporočit o bolezni Lazarjevi in obenem poklicat Marijo domov k smrtni postelji bratovi.

Toda Gospod je hotel preje postaviti ljubezen in prijateljstvo teh treh zvestih duš na hudo poskušnjo. Dasi je poslanec povedal tudi Jezusu, da je Lazar, njegov tolikanj ljubljeni prijatelj, nevarno bolan, se mu kar nič ni mudilo v Betanijo. Marija se je poslovila in odhitela, Jezus je pa kar nadalje vršil svojo dolžnost in dalje učil.

Ko je prišla Marija v Betanijo in videla nevarno bolezen bratovo, čakali sta sestri en dan. Toda Jezusa ni bilo. Nekoliko neprijetno ju je to dirnilo.

"Tako sta bila prijatelja, pa ga ni!" je rekla žalostno Marta.

"Čudno!" je vzdihnila Marija.

Bosti omagali v svoji ljubezni in veri v božjega učenika? Da, velika poskušnja je bila to za nju. "Če ga je tako rad imel, zakaj ne pride." sta govorile med seboj. V takih trenutkih stiske in strahu je človeško srce jako občutljivo in hoče dokazov ljubezni.

Toda — ne! Nisti omagali. Ljubezen in vera je bila prevelika. Nisti se hudovali na Jezusa.

"Pošljive še enega poslanca k njemu in naj mu pove, da je njegov ljubljenec v težkih trenutkih. Če ga ljubi in če je drugim pomagal in jih toliko ozdravil, ne bo storil istega svojemu najboljšemu prijatelju?" sta skleपालi.

Strah za brata in ljubezen do Zveličarja sta se mešala v njiju duši.

"Veš kaj? Marija," pravi skrbna Marta. "Da, poslala bom služabnika k Jezusu in naj ga ljubeznjivo opomni na dolžnosti prijateljstva v stiski. Reče mu naj: Gospod, glej, tisti, ki ga ti ljubiš je bolan."

In takoj je oddirjal na najhi-

trejšem konju služabnik k Jezusu. Našel ga je sredi velike množice ljudstva. Ko je ravno končal svoj govor.

Poslanec takoj pristopi k Gospodu in mu hitro pove: "Gospod, glej, tisti, katerega ti ljubiš, je bolan."

Gospod ga ljubeznjivo sprejme, toda na veliko začudenje apostolov, ne zmeni se tudi sedaj veliko za to sporočilo. Spogledali so se začudeni.

"Ali ni bil to njegov največji prijatelj in tudi dobrotnik? Pa ta hladnost pri tako važnem sporočilu?"

In nehote se jim je dvignil dvom o njegovi iskrenosti in odkritosti v njih srcu, dasi mu tega niso povedali?

Vendar Gospod je videl, kaj se godi v njih srcih. Zato jih je potolažil.

"Ta bolezen ni za smrt," je rekel služabniku, da naj pove sestram, "temveč za božjo čast, da se po nji poveljača božji Sin." In odpravil je služabnika.

Apostoli zopet niso razumeli početja Gospodovega, vendar so molčali in noben se mu ni upal ugovarjati tudi ga ne nagovarjati, da bi hitel k smrtni postelji prijatelja, katerega so tudi apostoli ljubili in čislali. Bili so namreč vsikdar pri njem dobro postreženi in pogosteni.

Vendar pa jih je to ravnanje vidno potrlo in postavilo njih vero in zaupanje v Gospoda na težko poskušnjo.

Toda še bolj so se čudili, ko je Gospod kar nadaljeval svoje delo in sicer cela dva dni ne meneč se za Lazarja. Drugi dan, ko so bili sami med seboj, so se o tem pogovarjali so si skušali sami najti razlago tega ravnanja.

"Kaj se čudite?" je rekel Simon Peter. "Kako naj gre Gospod v Jeruzalem, vsaj ste bili priča, ko so ga hoteli pred nedavnim časom Judje kamenjati. Bliža se velika noč. Ali ne veste, kako so veliki duhovni in pismarji razburjeni nanj? V smrt naj gre v Jeruzalem?"

"Saj res mora biti to vzrok najbrže," pravi Jakob, "da si ne upa v Jeruzalem. In prav ima!"

"Da, da ne sme še v Jeruzalem. Posebno sedaj ne," govori skoraj jokaje mladi Janez v velikem strahu za svojega ljubljenca.

"Pa bi naj skrivaje šel. Lazar je vendar njegov prijatelj," ugovarja Juda iz Škarjote.

"Ali ne veš, da imajo vse zastraženo. Saj veš, da Lazarja tudi veliki duhovni in pismarji spoštujejo, da ima važno besedo med njimi. Gotovo jih je vedno vse polno pri njem. Kako naj pride skrivaj," sklepa Janez.

In tako so se pogovarjali in se prepričali, da je res bolje, da ne gre, ker bi bilo to prenevarno. In potolažili so se.

Tretji dan pa pravi Jezus takoj zjutraj učencem: "Danes pa gremo zopet v Judejo!"

Kar prebledeli so strahu, ko so to čuli. Ravno včeraj so se do cela prepričali, da bi bilo prenevarno zanj in za nje, ako bi sedaj šli v Judejo in so se veselili, da je Gospod ostal zunaj Judeje. No, danes pa naenkrat ta ukaz. Spogledali so se in niso vedeli, kaj bi. Toda pomižknili so Simonu, naj v njih imenu govori.

"Učenik, ravnokar so te hoteli Judje kamenjati, pa greš zopet tja?"

To je Simon povedal tako proseče, da je Gospod lahko ves njih strah in vso bojazen zanj spoznal, in tudi za se.

Tudi obrazi vseh drugih učencev so kazali globok strah.

"Ali nima dan dvanajst ur?" jim Gospod mirno odvrne. "Če kdo hodi po dnevi, se ne spodtakne, ker vidi luč tega sveta. Če pa hodi ponoči, se izpodtakne, ker ni luči pri njem. To se pravi, otročiči, zaupajte meni, saj vem, kaj se godi. Za me je vse jasno

Rev. P. Evstahij, O. F. M.

BOŽJE SRCE . . .

V časti in slavi
žarki bleste:
Solnce ljubavi,
Božje Srce . . .

Angelov zbori
njemu pojo,
blaženih dvori,
celo nebo . . . !

Milost bogata
lije okrog —
Srca so zlata,
v kojih je Bog! —

O da ljubili
vsi bi ljudje,
Jezus premili,
Tvoje Srce! — — —

kakor beli dan. Vi lahko naredite kako napako, kak napačni korak. Jaz ne."

Razumeli so te besede in to jih je potolažilo.

Toda pripraviti jih je hotel na veliki dogodek, kateri je prav kar pred njimi, zato jim reče:

"Lazar, naš prijatelj, spi. Pa grem, da ga vzbudim iz spanja."

Kakor težak kamen se je nekaj odvalilo od njih srca. "Toraj je Gospod vendar ozdravil Lazarja kar od daleč, kakor že veliko drugih bolnikov," so si mislili in bili veseli, kajti pri vsem svojem prepričanju, da Gospod pravilno ravna, se vendar niso mogli znebiti misli na dobrega in gostoljubnega Lazarja. Vsi veseli so zato kakor eden vskliknili: "Gospod, če pa spi, bo ozdravel!"

Toda hotel jih je popolnoma pripraviti na veliki dogodek in pokrepiti obenem v njih vero nanj. Zato jim reče odkrito: "Lazar je umrl."

Obrazi vseh so se stemnili. Globoka žalost je zopet legla na njih srca.

"In radujem se zavoljo vas, da nisem bil tam," je nadaljeval, "da boste verovali. Pa pojdemo k njemu!"

Vsi so osupnili. Kaj v Jeruzalem naj gredo? v gotovo smrt? Noge so jim zastale. Gospod je že vstal in šel. Oni so pa kar še stali. Vendar Tomaž, ki so mu rekli tudi Dvojček, ko vidi, da Gospod kar gre in se ne zmeni zanje, se prvi ojunači in pravi: "Bratje, ga bomo sedaj pustili samega? Ne! Tega ne smemo! To bi bilo grdo. Pojdemo tudi mi, da umrjemo z njim!"

In šel je hitro za Gospodom.

Ostali učenci so se spogledali. Kaj naj oni store? Naj jih osramoti Tomažev zgled? Ne! Drug za drugim so odšli.

V boju za resnico in pravico.

Piše Prof. Rev. F. Pengov.

MLADOSTNA IN DIJAŠKA LE- TA "DON GABRIELA."

GABRIEL G. Moreno ali "Don Gabriel," kakor so ga splošno imenovali njegovi rojaki je bil rojen na predbožični dan 1. 1821. v pristaniškem mestu Guayaquil. Njegov oče je bil iz starošpanske družine, ki je bila obubožala vsled neprestanih revolucij. Član te družine je sedanji španski primas, kardinal Janez Ignacij Moreno, nadškof v Toledu. Don Gabriel je ugledal luč sveta par dni popreje, predno je palo mesto Quito v roke domačih ustašev in so se Ekvadorci za vedno osvobodili španskega gospodarstva. Oče Gabriel Garsia Govez je bil trgovec, ki se je bil priselil iz Kastilje v j. Ameriko, mati pa mu je bila Dona Mercedes Moreno, roj. v Gauyaquilu. Izmed otrok, ki so zrastle v očetovi hiši je bila sestra Gabrielovemu srcu najmlajšega. Po smrti starišev je živela edinole molitvi in dobrim delom podobno nekdanji Fannelovi hčeri Ani, ki se ni premaknila iz templja. Vse svoje delo in trpljenje, zlasti pa slepoto zadnjih let je darovala Bogu za blagor svojega brata Gabrielja, o katerem je bila prepričana, da ga kliče Bog k velikem nalogam. Pa tudi Don Gabriel je ljubil svojo sestro in jo častil kot svetnico; njenim molitvam in požrtvovalnemu življenju je pripisoval največji del svojih političnih uspehov.

Rekli smo že, da je bil prišel Gabrielov oče vsled strašnih političnih homatij skoro ob vse premoženje. Le pomislite: G. G. Moreno je doživel komaj 9 let pa je bil že podložnik petih različnih vladarjev. Divji valovi meščanskih vojska in pa gmotne stiske v rojstni hiši so bile odločilne za vse poznejše življenje

mladega Gabrielja. Navadil se je skromnega, preprostega življenja, ki mu je ostal zvest do smrti, na drugi strani pa so se mu meščanske zmede pristudile do duše.

Ker je stala očetova hiša ob pristanišču je bila izpostavljena brezštevilnim kroglijam revolucij in je pri vsakem naskoku mnogo trpela. A oče je nikdar ni hotel zapustiti; naj je vihral boj še tako strašno, trgovec Govez je stal na balkonu in ga opazoval z največjo hladnokrvnostjo. Od njega je podedoval tudi sin Gabriel tisti stoiški mir v največjih nevar-

Garcia Moreno.

nostih, ki so ga pozneje občudovali in ki je tolikrat rešil njemu življenje, republiko pa obvaroval nesreč in državljanskih vojska.

Ko je bil Gabriel star 13 let mu umrje oče in gospodarska stiska je bridko pritiskala na hišo, v kateri je bila udova Mercedes s 5 sinovi in 3 hčerami. Mati je želela, da se izšolajo vsi otroci, kar najpopolneje mogoče. A od kod vzeti denar za to? A božja Previdnost pride na pomoč vdovi; p. Josip Betancourt iz reda

mercedarijev postane malemu Gabrielju izvrsten učitelj, vzgojitelj in očetovski prijatelj. Prikupil se mu je bil nadarjeni in pridni dečko vzornega vedenja in kmalo je zaslutil, da je njegov varovanec odločen za velike reči; zvedel je bil tudi, kako da je obvladal mladi talent v kratkih mesecih vso latinsko slovnico.

Ko je bil Gabriel star 15 let pošlje ga dobrotni pater v glavno mesto Quito na srednje šole, priporočišvi ga svoji sestri Jozefi, ki je po materinsko skrbela zanj. Kmalo je prekosil "sin obrežja" vse svoje součence, ki so bili po večini "gorjanci." Pridobil si je pri učiteljih zaupanje v toliki meri, da so mu izročili nadzorovanje součencev izven šole. Čim bolj pa se je študentu Gabrielju odpiral orjaški nebes znanosti toliko bolj je koprnel po njem. Študiral je govornišstvo in staroklasično (rimsko in grško) slovstvo, modroslovje in pesništvo, moderno slovstvo in zgodovino, najbolj pri srcu pa mu je bila matematika. Njena stroga metoda mu je bila tako povšeč, da se je pečal z njo ves čas svojih študij. Izvrstni francoski inženjer Seb. Wisse ga je vpeljal tudi v višje računstvo, pa tudi v rudnistvo in zemljeslovje. Dočim imajo navadni Quitanci navado, da vržejo ob 6. uri zvečer v kot knjigo in šilo je pa študiral Don Gabriel ob motnem siju lojeve sveče v črno noč, vstajal pa že zjutraj ob 3. uri; ni čudo, da so mu vsled prenapornega dela jele pešati oči in mu delati težavo oslabeli živci.

Da lažje razumemo poznejše življenje našega junaka ne smemo pozabiti zgodbic kot je naslednja. Kot otrok je bil Gabriel precej boječe narave, a prizadeval si je kot deček na vso moč, da se reši te slabosti. Nekega dne se ustavi na daljšem izprehodu v senci velikanske skale strleče iz

svoje sosesčine kot grozeča roka. Gabrijel opazi, da se skala le še slabo drži in se danes ali jutri gotovo odtrga. Silen strah ga pretrese, da beži iz nevarnega mesta. Pa kmalu ga je sram zajčjega poguma in hodil je dan na dan s knjigo v roki pod to skalo, dokler mu ni bilo srce popolnoma mirno ob pogledu na grozeči podmol. Dogodek je pač bolj občudovanja nego posnemanja vreden, a značilen za našega Gabrijela.

Predno je vstopil na vseučilišče se je moral Moreno odločiti za bodoči poklic življenja. Silno ga je vleklo, da bi postal duhovnik in prejel je s tem namenom že tudi tri nižje redove. A ko je resnejše premišljeval se je odločil za pravo (jus.) Najbrže je bil sklenil že v teh mladih letih, da hoče zastaviti svoje življenje in vse moči za resnico in pravico, za Cerkev in domovino, da dvigne republiko materijalno (gospodarsko), politično in versko. L. 1844, star 23 let je sijajno promoviral za doktorja prava.

G. Moreno je bil silno vroče krvi, a njegova globoka verska zavest, njegovo jasno pojmovanje življenja ga je obvarovala vseh hujših mladostnih zablod. Vseh oči so se obračale na nadarjenega akademika, vse bogate

družine ga vabile v svoje salone. Ko pa opazi Don Gabrijel, da se mu te prijetne zabave vedno bolj prikupljajo, in vedno bolj škoduje njegovim študijam, kaj stori? Gre in si obrije glavo do golega ter se zapre s svojimi knjigami v sobo. Po 6 tednih prostovoljnega aresta so mu lasje zopet toliko odrasli, da bi se bil lahko prikazal v vsaki družbi, toda minulo ga je veselje, da bi ubijal svoj čas po salonih.

Nek dogodek izza časa njegovega bivanja na univerzi bi ga bil domala spravil v prognanstvo in mu naklonil neprostovoljno zabavo, da si ogleda širni svet. Divjala je zopet meščanska vojska, kateri so bili Ekvadorci - vajeni bolj nego vsakdanjega kruha. Konservativni Flores je bil že v prognanstvu, na čelu vlade na je stal liberalni prostozidar Roka, dočim so boji med strankami trajali dalje. Od vseh strani je deževalo sramotilnih oglasov in proklamacij, ki so jih razdeljevali med ljudi in nabijali na ogle cesta. Mej temi letaki je bil posebno izvrsten eden, ki je do golega razkrinkal vse grde mahinacije liberalne vlade in jih neusmiljeno bičal. Zato ga je nasilnik Roka takoj zaplenil in prepovedal. Morena je razkačilo tako omejeva-

nje tiskovne svobode. Dobil je izvod prepovedanega lista, stopil z njim na odprto okno vseučilišča in čital z zasmehnim glasom ognjeviti proglas ljudstva, ki je bilo zbrano doli na cesti. Burno ploskanje je bilo plačilo za drzno dejanje. A Moreno je komaj ušel zalezovalcem in se je moral nekaj časa skrivati.

Le eno slabost je imel G. Moreno, s katero se je moral boriti do konca svojega življenja: burna kri, ki je lahko vzklopela ob nepričakovanem uporu in pri prostaških činih drugih ljudi. Takrat so njegove sicer ljubeznjive in mirne oči nenadoma vsplamtele v ognju, ki ga je pa kmalu udušil. A tudi ta ogenj mu je bil potreben; brez njega bi v časih najhujših nevarnosti ne bil mogel nastopati proti sovražnikom s tisto urno odločnostjo, s tisto trdnostjo in drzovitostjo, s tisto silo, ki je potegnila za seboj vse in opetovano rešila ne samo njega, ampak tudi republiko pogube.

Morenovi sošolci so pripovedovali, kako je Don Gabrijel že kot 23-letni mladenič koprnel, da brani z mečem in peresom, s krvjo in blagom svobodo domovine in pravice sv. Cerkve. Priložnost za to se mu je ponudila kmalu v največji meri.

Vera --- Cerkev --- Duhovnik.

Vera je demantna veriga, ki jo drži na enem koncu božja roka in spušča k nam. Če primemo drugi konec, se združimo po njenih tesno zvezanih členkih z Bogom.

Vi mislite, da ima katoliška cerkev nebo polno svetnikov, da bi molili nje namesto ljubega Boga, kajne? Hočete li vedeti, zakaj ima svetnike? Ker je razumela

cerkev besedo Zveličarjevo: "Bodite popolni!" Ta beseda in moč zakramentov sta rodila v vseh stoletjih rod svetnikov in ga bosta vedno in vedno rodila. In ko bi ne bila cerkev nič drugega storila za človeštvo kot to, da mu je dala ta nesmrtni rod, bi že zaradi tega zaslužila nesmrtno hvalo, ker kaže s tem vsakemu človeku, da je možen in dosegljiv najvišji smoter, lastno izpopolnjenje.

Na višku čednostnega življenja stoji duhovnik, sin prahu, slaboten človek, z odprtimi očmi in z odprtimi ušesi za vse strasti, za vsak greh, vsako slabost sveta, ki se zateka k njemu, da ga pomiri, ozdravi, okrepi. Kako je mogoče, da ne pade s te višine? V vsakem dobrem duhovniku častim čudež milosti božje.

Ida Hahn-Hahn.

Katoliška cerkev v Jugoslaviji.

Ante K.

Z ustanovitvijo nove narodne južnoslovanske države l. 1918. se je zgodilo zopet v zgodovini katoliške Cerkve med južnimi Slovani, da je prišla v tako neposreden, pravni stik z oficijelno pravoslavno cerkvijo. In kakor je to strnjenje gotovo zelo providencialnega značaja za medsebojno spoznavanje in končno tudi za zблиžanje, vendar moramo ugotoviti, da do kakih iskrenih razgovorov v tem smislu še ni prišlo. Pač so se vršili l. 1919. v Ljubljani pomenki zastopnikov kat. Cerkve in pravoslavne, a so bili zgolj informativnega značaja. Dovoliti si pa moramo opazko, da so vneti zastopniki (strokovnjaki) za zблиžanje bili in so še veliko bolj s katoliške strani, nego s pravoslavne. Povdariti hočemo pomenljivi in skoziobjektivni ton naših bogoslovnih znastvenikov za zблиžanje Vzhoda z Zapadom, predvsem v naših revijah: "Bogoslovni vestnik," "Čas" in posebnih publikacijah. Iz vseh člankov odseva ena glavna težnja: na podlagi temeljitega medsebojnega spoznavanja napraviti most, za enkrat vsaj lepega sožitja, več bo prinesla bodočnost. Za spoznavanje odnošajev kat. Cerkve do pravosl. je velikega pomena obnovitev srbskega patriarhata, ki se je slovesno proglasila dne 12. septembra 1920. v Sremskih Karlovcih. S tem je postala srbska cerkev pravno samostojna in s kot tako ima računati kat. Cerkev v Jugoslaviji.

*

Najpomembnejše za kat. Cerkev pri nas je, kako stališče zavzema napram njej država. Nočemo se o tej razpravi niti v najmanje dotakniti notranje politike v narodnostnem oziru. Vedeti pa mora vsak, da igra pri nas narodni moment veliko vlogo in ravno ponos srbskega naroda je v velikem kriv nezadovoljnosti dru-

gih dveh bratov, Hrvatov in Slovencev. Že s tega narodnostnega stališča pa trpi tudi kat. Cerkev, ker se srbski narod smatra nerazdružen s pravoslavjem. To so zgodovinske tradicije, katerih se srbski narod zelo drži, če tudi na škodo Hrvatov in Slovencev. So tudi velike kulturne razlike, vzhod in zapad, in pa v gotovem oziru neko nezaupanje, ki se navadno sprevrže v despotstvo. In tak položaj je danes v državi S. H. S.: nadvlada srbskega naroda, ki jo prav bitko občuti kat. Cerkev Jugoslavije.

*

Po najnovejši statistiki se nahaja v Jugoslaviji 4,735.154 katoličanov. V razmerju do pravoslavnih, tvorijo katoličani 40 odstotkov vseh državljanov, 46.6 odstotkov je pravoslavnih, 11 odstotkov muslimanov, ostali so drugoverci, ki so državno priznani. Ako pregledamo prvo petletnico mlade države, vidimo, da se kat. Cerkvi saj do sedaj ni dobro godilo. Ako ne bi bila to že stara institucija, ki v teh letih težko prenesla toliko udarcev od strani države, ko se ji je odrekla skoro na celi črti vsaka pomoč. Katoličani v Jugoslaviji stojijo na stališču enakopravnosti vseh priznanih verstev, vsak državljan naj ima enake pravice kakor dolžnosti v državi. Zato se ne more zahtevati čisto konfesionalne (enoverne) države spričo več verstev, ki se bistveno razlikujejo med seboj. Ne more biti to katoliška država, ne sme pa biti pravoslavna država. Izkustvo zadnjih let pa nas uči, da hoče vladajoči srbski narod svojo staro miselnost: **srbsko-pravoslavno** razširiti tudi v novi državi in proglasiti pravoslavno vero za državno. Ustavno se to ni zgodilo, godi se pa praktično. Podpira pa to težnjo framasonska loža, ki se je ustanovila l. 1919. za vso Jugoslavijo kot "Velika loža Sr-

bov, Hrvatov in Slovencev" s sedežem v Belgradu. Pod vodstva ni te lože se je vršil pri nas v preteklih 3 letih **kulturni** boj, ki je imel prozoren namen potisniti v ozadje kat. Cerkve v Jugoslaviji in ji odvzeti vsak vpliv. Za vzor jim je služila Francija. V ustavo je prišel zlo glasni kancelarparagraf, hotelo se je zmanjšati javni vpliv kat. duhovščine. Manjši udarec pa je prišel potom šolske reforme: ločitev šole od Cerkve. Šolski zakon še ni ukakonjen in vsa znamenja kažejo, da se je ozračje že malo shladilo, da se bodo ta problematična vprašanja reševala pravičneje in ne samo s strastjo in sovraštvom do kat. vere. Je to upanje, ki pa lahko doživi nasprotno, ako pridejo na vlado možje framasonskega kova.

Ako hočemo premotriti položaj kat. Cerkve v Jugoslaviji v dobi teh let s posebnim ozirom na vodilno idejo vsakokratne vlade, da naj postane pravoslavje državna religija, naj ugotovimo še sledeče:

Dr. Korošec, politični voditelj katoliških Jugoslovanov, piše v Novi Evropi 1923. a zapostavljenju kat. Cerkve, "kat bogoslovja uživajo pri nas tako neznatno podporo, da je ogrožen njihov obstanek, ker pa ne velja za pravoslavna. Kat. duhovniki, od škofa do kaplana, se zapostavljajo in zaostajajo v plači in dokladah daleko za pravoslavnimi. Marijine kongregacije, strogo verske organizacije, so ali zavrjene, ali pa so pod svetnim nadzorstvom. Kat. kulturne organizacije, kot n. pr. Orli, niso ne v šoli, ne v vojski enakopravni s sličnimi organizacijami drugih kulturnih nazorov." Hud boj za privatne (zasebne) šole še danes ni končan in priznana najboljši katoliški zavodi še vedno niso sigurni, ali ohranijo pravico javnosti, ali sploh pravico pouka.

Očigled mizernim razmeram kat. Cerkve, se je sprožilo vprašanje: **ločitve cerkve od države.** Želja kat. Cerkve je gotovo ta, da morejo katoličani v vseh državah na svetu uživati svojo versko svobodo. Zato principiarno ne zavzema stališča ločitve Cerkve od države, razven ako zahteva vsestranski dobrobit vernikov. Nasprotno ona želi stika in prijateljskega razmerja do države, da more vsaj indirektno vplivati tudi na vodilne kroge in zanesti mednje duha ljubezni in strpnosti. Bojazen, da bi se dala kat. Cerkev zaslužniti državi, odpade, ker je kat. Cerkev univerzalna in ima svojega svetovnega poglavarja, ki je namestnik samega Ustanovitelja Cerkve, Jezusa Kristusa. Drugič je pa v parlamentarno urejeni državi vedno dana prilika, da poslanci kot zastopniki katoličanov izposlušujejo vsaj nekatere pravice kat. Cerkvi. Pri sedanjem davčnem sistemu je tudi s tega vidika (financijskega) edino pravično, da država iz ogromnega ljudskega denarja skrbi tudi za institucijo, ki vzgaja poštene vernike in nič manj poštene državljane. V tem oziru so se odlični trudili — tudi naši ljudski zastopniki v parlamentu a so proti večini le v malih stvareh uspeli. Pri zadnji vladi (homogena radikalna vlada) so imeli večje vspehe, zlasti v korist kat. stvari. Naj navedem k tej točki mnenje načelnika v ministrstvu za vere, M. Lanoviča (Vesnik srb-ske Cerkve, 1922., april št. 22): "Mogel bi si predstaviti našo državo brez urejenih financ, mogel bi si jo predstaviti brez železnic, pošte in brzojava. Meni je samo edino to nemogoče, da si zamislim razvoj naše države razstavljene od cerkve — v borbi proti pozitivni religiji."

Mirnejše sožitje kat. Cerkve z državo pripravlja v najnovejšem času **konkordat s rimsko sv. Stolico.** Srbija je sklenila že l. 1914. konkordat s sv. Stolico, ki je bil zelo spravljivega

značaja. Po vojni pa je prišlo v novo državo veliko število katoličanov in nazori so se tudi v marsičem spremenili, zato gre sedaj za popolnoma nov konkordat. Katoliška sekcija verske ankete, ki je zborovala v Beogradu od 15. do 22. novembra 1921., je sklenila, da naj država stopi v pregovore s sv. Stolico v svrhu avtonomije kat. Cerkve v Jugoslaviji. Ministrstvo zunanjih zadev je bilo naklonjeno ideji konkordata in je imenovalo komisijo 20 članov "za proučevanje vprašanja o zaključenju konkordata z Vatikanom." 7. avgusta 1922. se je sestala ta komisija, ki si je izvolila ožji odbor 4 članov. Ta odbor je napravil načrt konkordata, ki ga bo pregledala širša komisija in se bo predložil Vatikanu. Sedanji minister za vere dr. Janjič zelo pritiska na konkordat in tako lahko upamo, da se položaj kat. Cerkve vsaj pravno uredi. — Ako поблиžje pogledamo sklepe ožjega odbora, so v njih stvari, ki jih kat. zastopniki v komisiji ne bodo mogli sprejeti. Marsikaj se je spremenilo že dosedaj drugo se bo gotovo še v direktnih pogajanjih z Vatikanom. Glavna hiba tega načrta je v tem, da se stavi država nad Cerkev, tzv. **državno visočanstvo nad cerkvijo.** Ugotoviti pa moramo, da je Cerkev po svojem božjem Ustanovitelju popolnoma samostojna ustanova in zakonita družba ravno tako kakor "država" (Leon XIII. v okrožnici "Immortale Dei" 1885.) Cerkev se bo borila za svobodo izvrševanja svojih pravic; le potem, ako se ji prizna njeno pravo, je mogoče govoriti o sporazumu. Najvišje je vprašanje šole in pa zakonskega črta nekako državni monopol na prava. Država naj ima po tem našolskem polju. Zameta se neka naravno pravo starišev, ki naj sami odločajo o vzgoji otrok in zlasti katoliških, ki bi bili prisiljeni pošiljati svoje otroke v brezverske šole k brezverskim učiteljem. Težka so vprašanja in

menovanja škofov, ki je izključno pravo sv. Stolice, nedopustno je tudi umešavanje države v vprašanje o liturgičnem jeziku, ki je izključna zadeva kat. Cerkve. — Ko se bodo te sporne točke primerno ugladile v prid kat. Cerkvi, smemo upravičeno upati boljših časov za katolike v Jugoslaviji. —

Bil bi tudi tretji izhod za rešnje razmerja Cerkve do države, po vzorcu, kakor je v Belgiji. Tam je dejansko stanje kat. Cerkve tako, da je Cerkev popolnoma samostojna, javnopravna ustanova. Država se niti najmanje ne zanima niti ne umešava v notranjo upravo Cerkve. Cerkev sama nastavlja škofove, razpolaga s cerkvenim imetjem. Cerkev ima svoje šole vseh vrst. Izpiti kat. šol imajo enako vrednost kakor državni, a uživajo podporo od strani občine, pokrajine in države. Višjo in nižjo duhovščino plačuje država. V Belgiji moramo reči, da je Cerkev res svobodna, a enako tudi država. Vprašanje pa je, ako je pri naših tradicionalnih razmerah pri Srbih, sploh misliti na tako rešitev, ko je še konkordat tako trd oreh in je združen s tolikimi težavami. Vprašanje pa nastane tudi, ali bo država v bodoče še tako protežirala pravoslavno cerkev, ker mislimo in upravičeno pričakujemo, da se bo tudi pravoslavno cerkev podpiralo samo toliko, kolikor katoliško, drugače ostane pravoslavna še vedno privilegirana in tako predmet nesporazumljenja.

* * *

Kakšna je cerkvena organizacija škofij v Jugoslaviji? Načrt ožjega odbora za konkordat predlaga za bodoče sledeči razpored cerkvenih provincij: V vsej kraljevini naj bo pet metropolj: 1. Zagrebška, s škofijami: Krk, Senj, Djakovo in Križevci; 2. Splitska, s škofijami: Kotor, Dubrovnik, Hvar, Šibenik in Biograd na morju; 3. Beogradska, s škofijami: Skoplje, Veliki Beč-

kerek, Bar, Vršac, Subotica in Novi Sad; 4. Sarajevska, s škofijama: Banjaluka in Mostar; 5. Ljubljanska s škofijo Maribor.

Dejansko pa so katoličani v Jugoslaviji razdeljeni na sledeče škofije: I. **Slovenci** se nahajajo v dveh škofijah: v ljubljanski in mariborski. K ljubljanski pripadajo še dve župniji na Jezerškem, k mariborski pa del koroške s 16 župnijami, 3 župnije sekovoske škofije ter Prekmurje s 12 župnijami. (Izven države S. H. S. se nahajajo Slovenci v večjih možinah v sledečih škofijah: krški (celovski), goriški, tržaški, videmski in somboteljski.

II. Hrvatje imajo sledeče nadškofije oz. škofije: 1. Zagrebška nadškofija, 2. Senjska škofija, 3. djakovska škofija v Slavoniji, 6. krška na otoku Krku, 5. Križevska škofija, 6. Zaderska nadškofija, 7. Škofija Šibenik, 8. Škofija Split, 9. Škofija Hvar, 10. Škofija Dubrovnik 11. Škofija Kotor. 12. Nadškofija Sarajevo, 13. Škofija Banjaluka, 16. Škofija Mostar, 15. Grko-katoličani imajo svojega apost. administratorja v Banjaluki. (Izven države je samo poreška škofija).

III. V **Vojvodini** sta ustanovljeni dve novi apostolski administraturi, ki bosta postali škofiji in sicer v Subotici in v Bečkereku v Banatu.

IV. V **Srbiji** sta dve nadškofiji: Bar v Črni gori in Skoplje s sedežem v Prizrenu. V Nišu je apostolska administratura. V Belgradu je samostojna katoliška župnija.

V Belgradu je tudi uradni zastopnik sv. Očeta apostolski nuncij nadškof Hermenegild Pellegrinetti.

Kljub vsem zunanjim zaprekam od strani uradnih zastopnikov države, kljub zapostavljanju centralistične ustave, v prvi vrsti katoliškega dela Jugoslavije, se katolicizem lepo razvija in kaže lepe vspehe. Nepregledne so naše organizacije v vseh panogah javnega življenja, povsod se snuje na krščanskih načelih organizacija, ali društvo, da zadovolji in izобрази narod. Najlepše prospereva naša prosvetna organizacija, Orel v Sloveniji in na Hrvaškem. Nepregledne so naše karitativne in verske organizacije, ki vršijo krščansko ljubezen do bližnjika v stiski, nepregledne stanovske in strokovne organizacije delavskega in kmetskega stanu. Načela kršč. socializma prodirajo med narod, prodirajo v programe kat. političnih organizacij, ki jih skušajo uveljaviti tudi v praksi. Novo orientacijo in hkrati poglobitev katoliškega mišljenja in življenja sta prinesla evharistični kongres v Zagrebu in kat. shod v Ljubljani, oba v l. 1923. Pokazala se je na naj-sijajnejši način moč katolicizma, faktor, ki more prodreti tudi v kroge, ki vodijo usodo države. Tu skoro lahko rečemo, da se odmevi poznajo tudi pri vladi v Beogradu, kar znači napredek katol.

ideje v Jugoslaviji. Naj omenim tolerantnost napram Marijinim kongregacijam, javno-pravno priznanje zasebnih šol, tudi srednješolskih, priznanje teološke fakultete v Ljubljani in ničmanj znana okrožnica ministra prosvete M. Trifunoviča z dne 25. maja 1923. ki poziva učiteljstvo, da naj tudi ono prispeva k verski vzgoji mladine v prvi vrsti s svojim zgledom. Naj citiramo samo en odstavek dolge okrožnice: "Naš narod se je že od prejšnjih časov naučil, da šolska mladina redno hodi v cerkev, da moli in časti Boga, da popeva v cerkvi, da prejema sv. obhajilo, da posluša božjo besedo, ki jo oznanja posvečen služabnik božji in da izvršuje predpise verskih obredov itd."

Katoliška Cerkev v Jugoslaviji je v najlepšem razmahu in kljub krizam ki jih je morala okušati zlasti na Hrvaškem in v Dalmaciji radi reformnega pokreta nekaterih duhovnikov, stoji močno in samozavestno. Da pa bo mogla vršiti nalogo svojega Ustanovitelja: reševati duše za večno življenje, potrebuje dobrega naraščaja in tu pa se stavijo najlepše naloge jugoslov. katoličanom, da svoje dobre sinove darujejo tudi za duhovski stan, ki v nekaterih škofijah, zlasti na Hrvaškem, zelo peša.

Katoliška Cerkev pa ima v Jugoslaviji tudi apostolsko misijo za zблиžanje s pravoslavnimi brati in to je njena odgovornost polna naloga.

MOČ MARIJE.

Svetovna vojska je zapustila v vseh deželah tudi na moralnem polju hude posledice. Tatvina in rop, nebrzdianost in uživanje, posebno pa pokvarjenost mladine so nega požara. Zato se povsod vsi resni domoljubi trudijo, da bi z različnimi protisredstvi odvrnili človeštvo od preteče pogube in pripeljali na staro pot poštenja in npravnosti. Nemški protestant,

zdravnik Maks pl. Gruber, je nedavno razposlal na nemški narod okrožnico, v kateri svari svoje rojake pred naraščajočo propadlostjo. Tu piše med drugim:

"Mi ljudje rabimo za naše ideje — vzore — ako naj res ostanejo žive, čutnih simbolov — predstav. Simbol, ki zasluži, da ga v boju za boljšo bodočnost ne-

semo naprej, je znan; katoliški narodi ga že imajo: to je deviško čista Mati, z otrokom, polnim življenja, v naročju! Nič bolj plemenitega ni na zemlji! V tem znamenju lahko še zmagaš, nemško ljudstvo, če le hočeš!" Tako govori o naši nebeški Materi protestant, ki jo le od daleč pozna. In kaj naj reče o Njej veren katoličan.

Dr. Fr. Tr.

DRUŠTVO

krščanskih

Žen in Mater.

ne voditi.

Ali pa vsa ta društva kršč. Žena in Mater, ki so bila ustanovljena tudi še delujejo in napredujejo, ali, za nekatera treba vprašati, ali še obstoje?

Na ta vprašanja naj si matere po posameznih naselbinah same odgovore.

Da marsikje ta društva niso napredovala so morda po raznih naselbinah različni uzroki.

V nekaterih je manjkalo vodstva, v drugih se ženstvo klicu voditeljev ni odzvalo. V tretjih je bilo uzrok kaj drugega.

Vendar ni naš namen razmotrivati teh uzrokov. To bi bilo brezpomembno, morda celo škodljivo stvar, ker bi morda kje zadeli s kako bolečo ranico, česar nas pa Bog varuj. Ne bolečine povzročati, bolečine ljudskega srca lajšati — je bil vsikdar naš namen.

Kar mi hočemo tukaj povdariti je samo in vzlasti to, da je uzrok ne napredovanja tega našega gibanja to, ker društvo ni imelo svojega glasila.

Pisec teh vrstic je obiskal zadnja leta nekaterih teh naselbin, kjer je ustanovil pred leti tako društvo. Toda ni našel med članicami tega navdušenja za društvo, kakor bi bilo potreba za notranji razvoj društva in tudi zunaj ne vpljiva, kakoršnega bi pa

ta društva morala, ali vsaj lahko imela.

Vendar ali društvo Kršč. Žena in Mater danes ni več potrebno? Je izpolnilo nalogo svojega življenja, katerega je dobilo, ko smo začeli ta društva širiti?

Nikakor! Nasprotno! Če so bila ta društva kdaj potrebna, potrebna so danes. Če so imela kdaj kak pomen za naše versko in katoliško življenje po slovenskih naselbinah, imajo ga še posebno danes.

Hvala Bogu in Mamki božji, delo in žrtve dolgih let niso bile zastoj. Težko je bilo to delo, velikanske so bile žrtve od naše strani kakor moralne tako finančne, trnjeva je bila pot, po kateri smo hodili v tem času narodne verske zaspanosti. Vendar, danes imamo jutro. Narod se je začel prebujati in se zavedati samega sebe, važnosti časa, zavedati se svojih dolžnosti do sebe, do svojega naroda, mislimo do svojih otrok, še bolj do svojega Boga in svoje cerkve. Naše ženstvo ima veliko zaslugo pri tem, da se je to doseglo. Ali se niso naši možje v veliki večini pogrezali v narodno zaspanost? Toda naše žene so bile pa ves čas v prvih vrstah. Kdo je pozabil na krepke dopise Mrs. Bevec iz Canonsburga? Na dopise Mrs. Bambich iz države Kansas, Miss K. Pavlič iz New Yorka, Mrs. Seliškar iz Willarda, Mrs. Kobal iz Chicage, Mrs. Preglet iz Gilberta. In drugih še veliko število, katere vse naj mi oprostite, da jih ne morem vse imenovati po imenu?

Kako so te žene krepko stale za listom "Ave Maria," za časa rdečega navala nanjo in pozneje celi čas?

Da, naše ženstvo je storilo v polni meri svojo versko in narodno dolžnost in le obžalujemo, da se ni o pravem času poskrbelo tudi za njih lastno podporno organizacijo, ki bi bila dala vsaj naši javnosti drugačno lice, kakor ga ima pa danes.

Zato pa ima prav to ženstvo v sedanjeni času našega verskega preporoda še veliko večjo nalogo, kakor jo je imelo do sedaj. Sedaj je čas žetve. Sedaj treba krepko na delo in zbirati pod praporom Žalostne Marije, društvene patronke ne samo one ženske, ki so celi čas ostale dobre. Ne! Sedaj treba iti dalje. Treba vzeti v roke misijonsko potno palico in iti v vrste onih žena, ki so se dale za nekaj časa premotiti kakim neumnim naukom, o katerih so se pa že danes začele zavedati, da je vse skupaj bilo le humbug. Imamo tudi tam, med onimi ženami še marsikak skrit biser dobre poštene slovenske žene in matere. Te bisere treba izkopati iz družbe, v kateri so sedaj, ker ni zanje in one ne zanjo. Njih mesto je med vami, karščanske žene in matere.

Dalje je čas tukaj, ko nastopajo "mlade matere," naše Amerikanke po naših novih in mladih družinah. Tudi te so še slovenke, dasi že polovico Amerikanke. Zato jih treba združiti z vami, "starejšimi" materami, da bodo nadaljevale Vaše delo.

Cele te naloge se bo treba lotiti z novim navdušenjem in novo energijo, ako hočemo napredek po naših župnijah in naselbinah v katoliškem verskem

duhu.

Zato odpiramo stalni predalček v listu "Ave Maria," tudi za vas, matere in žene, združene v društvu Kršč. Žena in Mater kjer bomo kolikor le mogoče veliko pozornosti posvetili vam, vas z nova začeli bodriti in navduševati k še bolj krepkemu napredku, kjer ste že do sedaj vršile svojo nalogo, k novi gorečnosti, kjer je ta opešala, novemu življenju, kjer je društvo umrlo.

Da, da, matere, ve zopet v prvo vrsto! Ve zopet na delo in delo, ki se je zadnji dve leti tako lepo začelo in vršilo, ne bo udarec po vodi, temveč bo to globoka brazda na ledini našega verskega življenja, iz katere bo pognalo novo bujno življenje.

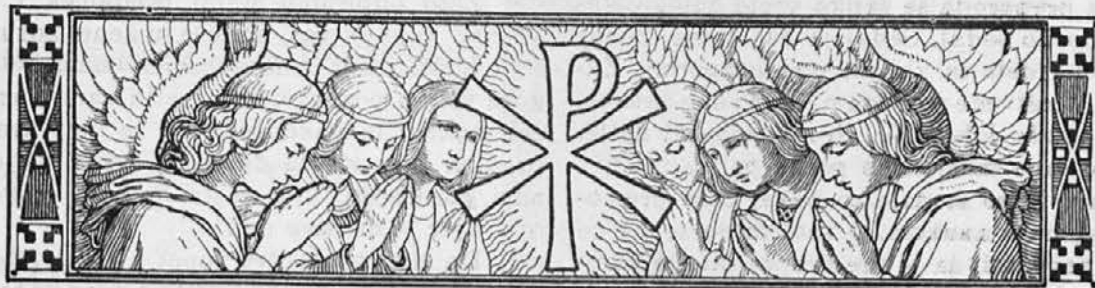
Sedaj, bi pa še od vas radi slišali, kaj pravite na to, slovenske žene in matere?

Povejte nam, kako se gibljete, kako delujete! Povejte nam, ako potrebujete društvo, pa ga še nimate, kako bi se dalo doseči. Materino društvo je cerkvena bratovščina, vendar pa lahko obstoji tudi med seboj, kakor vsako podporno društvo.

Žene, toraj, zdaj imate pa ve besedo.

Urednik.

Apostolstvo molitve.

za mesec februarij naj bo za nas.

1.) Razširjenje, okrepljenje in ojačenje katoliškega tiska med nami ameriškimi Slovenci.

2.) Poživljenje in okrepljenje naše vere in ljubezni do Jezusa v presvetem Zakramentu, posebno pa zanimanje katol. Slovencev cele Amerike za Evharestijski shod 1. 1926.

MESEČNI PATRON za februar.

**Blažena Klara Agolanti vdova
2. reda.**

Ta blažena je bila plemenita; jako mlada se je omožila. Umrta sta njen oče in mati in tudi njen

mož. Vdala se je razuzdanemu življenju in se v drugič omožila. Nekega dne sliši v frančiškanski cerkvi otročji glas: "Klara, pogum! Prav pobožno izmoli Oče naš, Češčeno Marijo in Čast Očetu, in ne misli na druge reči!" Uboga in moli; precej začuti v sebi božji opomin, naj se poboljša, kar je tudi storila. Kmalu jej umrje tudi drugi mož; nato stopi v 3. red sv. Frančiška, kjer je delala ostro pokoro za svoje grehe. Pomagala je ubogim in bolnikom, zato so jo pa hudobni ljudje obrekovali, ali ona se je v šoli pri Jezusovem Srcu nauči-

la, da je vsem in vsako razžaljenje odpustila, pozabila in za svoje nasprotnike molila. Neko noč se jej je prikazal Jezus in jej pokazal svojo prsno rano in jo osrčeval naj ga prosi milosti. Ubogala je in ponižno prosila Jezusa, naj se usmili nesrečnih grešnikov in naj jih spreobrne in zveliča. Za se je prosila samo, da naj jej podeli milost, sočutje imeti z Jezusovim trpljenjem. Glej, kako usmiljeno je Srce Jezusovo z ubogimi grešniki! 64. let stara je umrla leta 1346. Papež Pij VI. je potrdil njeno češčenje leta 1784.

Pred Najsvetejšim.

Rev. P. Evstahij, O. F. M.

V skromni Hostiji se skrivaš
božjih globočin Skrivnost,
v naših dušah Ti prebivaš,
o nebeška Visokost! — — —

Hvala tebi in zahvala,
Jezus, da si naš zaklad;
naj bi ljudstva te spoznala,
v tebi človek je bogat!

Častna Straža.

Presveti zakrament in tabernakelj je centrum celega sveta, je srce našega srca, je naše vse. Če verujemo v Kristusa, verovati moramo v presv. njegov zakrament. Če ne verujemo

v njegov zakrament je prazna naša vera vanj.

Iz tega presvetega angeljskega kruha izhaja vse versko, duhovno življenje. Iz tvojega srca izhaja kri, ki teče po žilah in oživlja celo telo. Zatisni žilo, da ta kri ne bo mogla na pr. v tvojo roko. Kaj se bo zgodilo? Roka bo omahnila, ohromela in ne boš jo mogel rabiti. Naj se to zgodi za stalno, začela bo trohneti in odgnjala bo. Zakaj? Ni dobila oživljajočega soka iz srca.

Presv. Angeljski Kruh, presveta Kri, ki izvira iz presvetega Srca v našem tabernaklju je za dušo enako vseživljajoča kri življenja. Ne daj svoji duši pogosto te hrane, da jo bo vživala to božjo presv. Kri, kaj se bo zgodilo? Isto! Duša bo omagala v delu za čednosti, v boju s strastmi. Tak človek bo omahnil v veri in — ako bo to vršil več let — začel bo gnjiti, grešne strasti se ga bodo oprijemale in ognjil bo — odpadel. Trohnoba greha ga bo uničila. Zato je Gospod sam rekel: "Resnično, resnično Vam povem, ako ne boste jedli mesa Sinu Človekovega in pili njegove Krvi ne boste imeli življenja v sebi? "Jaz sem vinska trta in vi

ste mladike. Kakor mladika ne bo rodila, se bo posušila, ako se odreže od vinske trte. Enako tudi vi."

Kako prav je zato rekel veliki škof Mahnič pri Evharistiškem kongresu v Zagrebu: "Katoliško življenje je evharistiško ali ga pa ni." Katolik bo katolik samo, dokler bo prejemal presv. Evharistijo, ali bo pa odpadel.

Jezus v presv. Zakramentu je pa tudi naš tolažnik, naš učitelj, naš prijatelj. V tabernaklju na oltarju tvoje župne cerkve namreč živi in bije prav isto, dobro milo, ljubeznjivo in usmiljeno srce, kakor je živelo pred skoraj dva tisoč leti v sv. deželi, hitelo za grešniki, ozdravljalo bolnike, tolažilo žalostne, lajšalo človeško bedo in brisalo solze iz oči nesrečnega človeštva. Tisto srce, ki je slednjič izkrvavelo na Križu na gori Kalvariji.

Zato moramo vsi k Njemu. K Njemu k Njemu! Pred tabernakelj!

Pred tabernakelj vsi, prav vsi. "Pridite, molimo ga!" "Pridite in izjokajmo se pred njim!" Ljubimo Mamko božjo Marijo. Častimo vse druge svetnike. Nad vsemi in pred vsemi pa je On. In naš Jezus, naš Bog — naš tabernakelj, naš centrum! Srce našega Srca!

To prepričanje vzbuditi v srcu vseh katolikov, na ta angeljski Kruh lačnih duš, na to nebeško mano, ki je prišla iz nebes za vse, prav za vse, ne samo katolike, kristjane, za vse tudi za pogane, za vse ki se imenujejo ljudje — imajo namen — svetovni evhari-

stiški shodi, katerih prihodnji in najbrže največji do sedaj, se bo vršil 1. 1926. septembra meseca v Chicagi.

Milijone udeležencev pričakujejo iz vseh delov sveta. Tudi iz Jugoslavije bo upamo primerna udeležba. Napovedal se je že škof Jeglič iz Ljubljane. Pričakujemo tudi škofa Karlina iz Maribora, več svetnih in redovnih duhovnikov kakor tudi več narodnih voditeljev.

Kaj bomo pa naredili mi, ameriški Slovenci, da bo ta veliki shod tudi za nas obrodil največ sadu? bomo mi edini, ki ne bomo nič naredili, da se bodo tudi Ameriški Slovenci pri tej priliki pokazali, da še verujejo v presv. Zakrament?

Prav gotovo! Čuli smo že več naših velemož, voditeljev duhovskih in svetnih, da že mislijo na to in bodo o pravem času stopili v javnost s svojimi načrti.

V "Ave Maria" imamo oddelek "Častne straže", ki je nekako glasilo častilcev presv. Zakramenta med Slovenci. Tu je mesto, da se oglasijo naši ljubitelji Jetnika ljubezni po naših cerkvah. Srca, v katerih še tli vsaj iskrica, vsaj mala večna lučka ljubezni pred tabernakljem Evharistiškega Kralja, oglasite se.

Ker bo za dostojno proslavo tega dogodka potreben tudi sklad, iz katerega se bodo plačala vabila, tiskovine, dvorane in ker so chicaški Slovenci že itak sprejeli nase veliko breme dozidanja šole, da bo poskrbljena dvorana za to priliko, bomo prosili celo leto milih darov vse slovenske Amerike v ta namen.

Iz frančiškanskih vrtov.

H. B.

Kolikokrat se je našemu listu od nasprotne strani že očitalo, da je frančiškanski list. Očitalo pravim se je, kakor da bi bil radi tega obsojanja vreden. Kajpada samo od tistih, ki poznajo poleg črnih tudi rujave hudiče. No, mi se radi tega nismo posebno "grimali." Nasprotno, še vest nas je pekla, da je premalo frančiškanski. Po pravici. Širom katoliškega sveta se po vojni opaža živahni pokret frančiškanizma. V njegovem tretjem redu vidijo najboljši povojni socialni reformatorji najvspešnejše sredstvo skrahirano človeško družbo postaviti na solidnejšo moralno podlago. Ponižno priznavajo, da so pred vojno zidali na pesek zunanje kulture in umske prosvete in tako vzgajali iz človeka žival, kakoršnega se je v svetovnem klanju in povojnem mesarjenju pokazal. Zato so po vojni obrnili svoje izjokane oči k njemu, ki mu ni bil samo sočlovek brat, ampak tudi črviček v cestnem blatu. In danes je on, pesnik in nevtrudni pevec "Solnčne pesmi" zopet ljubljenec vseh, ki žele sebi in drugim solnčnejših dni.

Mi smo ves ta čas s paznim očesom zasledovali ta preporod v duhu Frančiškovih vzorov in se kot njegov isinovi seveda veselili. Kateri otrok se ne veseli, ko gleda in posluša, kako raste zanimanje in navdušenje za njegovega očeta. A smo molčali. Vsebinska našega lista je bila bore malo frančiškanska. Kedor bi samo

iz nje presojal list, bi ne prišel do zaključka, da je frančiškanski. In ko bi od druge strani zvedel, da je, bi nam lahko zameril, zakaj ni bil bolj frančiškanski, češ, če vi niste navdušeni za Frančiškove vzore, ki ste prvi poklicani v to, kako naj bodo drugi. Ne veste kaj imate. Ta očitek bi nas veliko bolj zadel. In da ga nam kedo, ki živahno gibanje frančiškanizma z nami vred zasleduje, res ne zabrusi, smo sklenili, mu vsaj en skromen kotiček v našem listu posvetiti.

K temu nas nagibajo tudi želje naših tretjerednikov. Ni jih toliko, da bi kazalo zanje izdajati posebno glasilo, kakor v stari domovini. A toliko jih je, da pri vsej svoji skromnosti zaslužijo en kotiček in si ga žele. Kot frančiškani, ki so v prvi vrsti poklicani pospeševati in negovati tretji red, ga jim smemo tim manj odreči. Slabi sinovi sv. Frančiška bi bili, ko bi se ne zavzeli za tega najmlajšega v naši veliki družini. Saj vemo, če se mi ne bomo, kedo se bo. Drugi naši sobratje tu v Ameriki so se z veliko ljubeznijo in vnemo zavzeli zanj, zato krasno procvita. Število tretjeredniške armade se bliža milijonu udov, ki se že grupirajo v posebne tretjeredniške provincije in vedno lepše organizirajo.

Mi slovensko-slovaški frančiškani predstavljamo tu samostojno celoto prvega reda. Kot taki smo samoposebi sprejeli dolžnost organizirati tudi samostojno slo-

vensko-slovaško tretjeredniško armado. Nismo pozabili na to svojo dolžnost. Za Slovake, mej katerimi je tretji red bujno razvit, smo ustanovili posebno tretjeredniško glasilo "Listy sv. Frančiška." Slovenskih tretjerednikov, kakor povedano, je za to premalo. Vendar jih radi tega nismo popolnoma zanemarili. V večjih oz. zanj dovzetnejših župnijah smo jih zbrali v samostojne skupščine. Mej temi zlasti chicaška pri sv. Štefanu prav živahno napreduje. V bodoče bo naša naloga že obstoječe še bolj pokrepiti, nove vstanavljati, po naselbinah raztresene člane z njimi združevati in jim dajati navodila, kako se tudi daleč od celote lahko okoristijo z duhovnimi dobrotami tretjega reda, ter skušajo še druge pritegniti v njegov krog.

Vsaka naselbina ima kaj dobrih, zlatih duš, ki bi bile lahko dika tretjega reda. S probujajočim se verskim življenjem, ki so je započeli naši katoliški shodi, jih bo vedno več. Zato smatramo za primeren čas, da zastavimo plug tudi v to praho in zavlečemo zdravo kleno seme Frančiškovih vzorov. Nič zato, če bo le polagoma klilo. Plemenito seme nikoli in nikjer ne buha ven kot plevel. Magari, če šele po sedmih suhih letih vzbrsti. Upamo vsaj, da ne bomo sejali zastonj. Eden ali drugi, ki je že v tretjem redu, a je sam sebi prepuščen, bo nanovo oživel, ko bo bral ka-

ko se njegovi bratje in sestre po svetu živahno gibljejo. Drugi, ki ga doslej ni poznal, ali imel gotove predsodke o njem, ga bo vzljubil, da se mu bo pridružil.

Naj zaenkrat še pristavimo, da smo vedno na razpolago dajati pojasnila o vsem, kar tiče tretji red, kakor tudi priskrbljevati po naselbinah raztresene ude z vsem, kar se zahteva od njih: vodilo, pas, škapulir, frančiškanski rožni venec itd. Ker je pa naš prostor le omejen, bi svetovali vsem, ki so že v tretjem redu, naj se naroče na starokrajsko stanovsko glasilo Cvetje, ki stane \$1.00. V njem ne najdete nikake starokrajске politike. Namenjeno je izključno gojitvi notranjega, duhovnega življenja in je kot tako

vsesplošno prikladno.

Naprej in navzgor tedaj za Frančiškom v solnčne višave!

—o—

GLASILO TRETJEGA REDA.

Vsaka organizacija skrbi za to, da ima svoje glasilo. Kolikor bolje je to glasilo, kolikor živahneje piše urednik in kolikor več ima urednik inicijative, toliko bolje potem napreduje z glasilom tudi organizacija. Zato vsaka organizacija skrbi za dobro glasilo.

Tretjeredniki v Ameriki ne morejo imeti svojega glasila, jih je premalo. V listu "Ave Maria" smo jim odprli mal kotiček z današnjo številko. Vendar to bo samo za silo zadostovalo.

Imamo pa doma v stari domovi-

ni jako lepo urejevano glasilo slovenskih tretjerednikov, ki je zlasti zadnja leta jako agilno in dobro urejevan list.

Zato je dolžnost vseh tretjerednikov po celi Ameriki, da si naroče to glasilo.

Zato pozivamo vse tretjerednike, da se takoj naroče na "Cvetje iz vrtov sv. Frančiška," ki izhaja v Ljubljani. Naročnina je samo en dolar za celo leto. Naročnina naj se pošlje tukaj nam, pa bomo poslali domov. List bodo iz Evrope pošiljali vsakemu direktno, naravnost na njegov naslov, ne več od nas tukaj. Mi z veseljem pobiramo samo naročnino.

**Tretjeredniki, takoj se vsi pri-
glasite!**

Urednik A. M.

Vrag in časopisje.

Bilo je nekje ob katoliškem shodu. K temu shodu se je napolil tudi urednik zelo razširjenega katoliškega časopisa. Na dotu ga je srečal vrag. Bil je elegantno oblečen. Nosil je lep temen površnik, novo polikane hlače, moderne čevlje, sploh po najnovejši modi.

"Kaj pa delaš tu?" ga je nagovoril, ker sta se že poznala.

Vrag mu odvrne: "Nadzorujem tvoj katoliški shod." — "Potem ti pa le dela nekoliko preglavice?" — "Prav malo" je odvrnil satan zasmehljivo.

V očeh za zlatimi očali se je pa le dalo brati, da taji. Spremljal ga je še nekaj časa in nervozno nadaljeval. "Trudite se in prirejte shode, kolikor hočete, vi katoličani, jaz vam kljub temu zmešam štreno. Vaši govori in sklepi niso slabi in časih res podirajo moje povsod preprežene mreže. A poglej to pest tukaj!" Pomolil mu je svojo koščeno roko pred nos. "Ta je zavezala katoličanom oči. O, na to se pa jaz razumem!"

Nato mu je kazal s svojo palico mimoidoče: "Poglej tega zelo olikanega gospoda. Tudi on ima zavezane oči. On je sicer katoličan, toda si kupi še vsak dan po en časopis. Najprej ga prebere on, in ko ga odloži, ga poberejo drugi in tako roma iz roke v roko po celi hiši."

Zdaj sta prišla do neke stojnice za časopise. "Preštej tu tvoje katoliške časo-

pisel!" mu reče. In on je začel šteti: "eden . . ." To je bilo pa tudi vse.

"Zdaj pa preštej moje!" mu je rekel satan in njegova palica je švigala od enega na drugega.

Mimo je prišel duhovnik. Vrag se je najprej prestrašil, a na to ga je začel pazljivo ogledovati. "Glej, kako mu je vroče!" Ravnokar je imel pridigo, kjer me je prav pošteno obdelal; a kaj bo to; on je govoril okrog 400 ljudem, ki že itak verujejo . . . Jaz pa . . . saj si videl hišico za časopise. Premisli vendar, kolikim ti govorijo!"

Bilo je ravno ob petih popoldan. Mnóžica ljudi se je razlila po mestu. Mimo prodajalnice so drveli uslužbenci iz trgovin, delavci iz tovarn in drugi. Prodajalka ni mogla dovolj hitro podajati časopisov.

Vrag je stegnil svoje koščene prste in s hripavim, zmagoslavnim glasom zavpil:

"Poglej mojo prižnico, in ta duhovnik niti ne zapazi, da je razlika med mojo in njegovo pridigo kakor med najnovejšo strojno puško in med staro puško na kresilni kamen!"

Mimo pride gospa ravno od neke požnosti. "Jo vidiš? Hodi k maši in je v štirih bratovščinah. In vendar je moja stalna naročnica, ki plačuje dan za

dnem za moj časopis! Jaz zidam s kronicami teh katoličank najlepše palače, ki jim nakupim tiskalnih strojev in tako se z naglico širijo moja poročila po vseh večjih mestih sveta. Tudi ta katoličanka ima zavezane oči."

Peklenski govornik si je popravil očala in ponosno nadaljeval:

"Jaz angel teme, jaz nimam zvezanih oči. Jaz vidim čisto in jasno! Ponosen sem na svoje časopisje. Kolikokrat sem objel zvečer svoje prijatelje, urednike teh časopisov! Moja pridiga skače kot mačka s hiše v hišo, doni po vseh delih mesta; preleti vse vlake in vse ladje. Med potjo udere v šole, prepotuje vsa mesta, vse vasi, vse kavarne in gostilne.

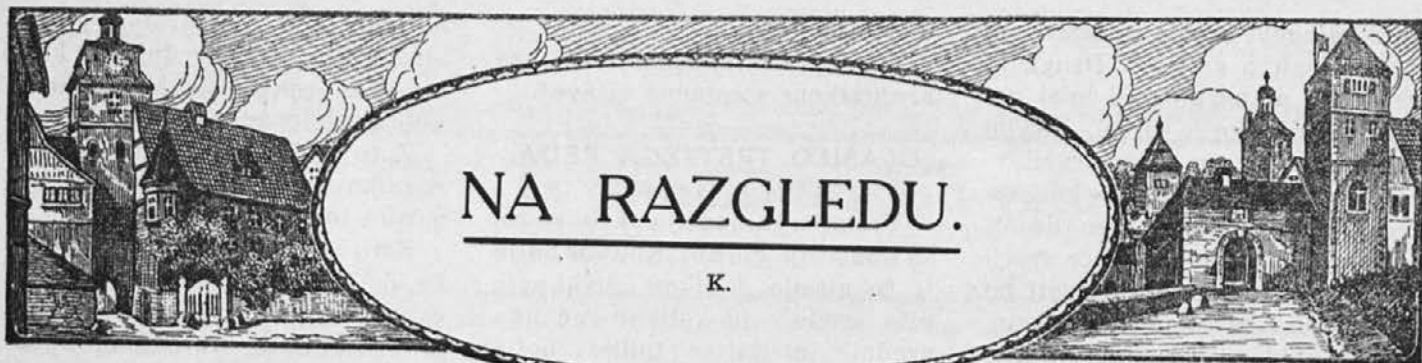
Ustavi se samo tedaj, če ni nobene duše več za zastrupljenje. Mobilizira celo mladino. In katoličani tega ne vidijo. Kako imajo oči zakrite!"

Med tem smo prišli do hiše, kjer se je vršilo katoliško zborovanje.

Urednik je zaloputnil vragu pred nosom vrata in vstopil v dvorano, kjer je P. Bonaventura navdušeno govoril o apostolstvu dobrega časopisja. Ali bo kaj pomagalo? Ali se bodo katoličanom odprle oči? . . .

Delajte z vsemi močmi zoper Cerkvi sovražno časopisje, — to najmočnejše orožje peklenških sil!

NA RAZGLEDU.

K.

RIM. — Rimu se že pozna, da je sveto leto. Vedno večje trume romarjev se vsipajo v večno mesto in obiskujejo cerkve, katere treba obiskovati v zadobljeni svetoletne pustka. — Sv. oče papež Pij XI. je imel pri zadnjem konzistoriju znamenit nagovor, v katerem je predvsem pozdravljal vseslovanski kongres za združene pravoslavne cerkve z materjo cerkvijo — sveto stolico. Ta shod se je vršil minulo jesen na Velehradu. Na tem shodu je govorila tudi ameriškim Slovencem dobro znana Miss A. Kristič, ki je bila pred dvesti leti tukaj v Ameriki in je obiskala več slovenskih naselbin in imela tudi predavanja.

Ta znamenita ženska je občudovanja vredna v svoji veliki gorečnosti, s katero se trudi za združenje pravoslavne cerkve z rimsko stolico. Kar je posebno važno in občudovanja vredno, govorila je v latinskem jeziku. Sv. oče želi, da bi se teh shodov, ki bodo v prihodnje vsako leto, udeležili tudi slovanski škofje. — S žalostnim srcem se je spominjal tudi nesrečne Francije, "najstarejše hčerke matere cerkve," ki je zopet začela noretiti. — Meseca junija bo blaženim prištet ustanovnik kongregacije Najsvetejšega zakramenta, ki imajo tudi po Ameriki že veliko svojih cerkva. Kjer se sv. Rešnjje Telo časti dan in noč. Na pr. v New Yorku v cerkvi sv. Janeza Krstnika na Lexington Ave. in 76. ulica, ali v Chicago v cerkvi Marije Gospe mesta Chicago na Libley St. in Oregon Ave.

Nočni prenos papeža Leona XIII. Dne 22. oktobra so v Rimu zvečer zaprli cerkev sv. Petra, kjer so se ob časni grobnici Leona zbrali številni kardinali, škofje in druge odlične osebnosti. Ob devetih zvečer so po opravljenih molitvah dvignili krsto ter jo v nočnem sprevodu natihem peljali do lateranske bazilike, kjer si je visoki pokojnik izbral svoje trajno počivališče, kamor je prišel sprevod ob 10. uri. Pred svetiščem je čakal nadškof nicejski s stolnim kapitlom in duhovščino. Prizor je bil ganljiv, ko so v nočni tišini prepevali psalm "Miserere." Na grobu je preprost napis: "Leo Decimus Tertius" (Leon Trinajsti). — Ako bi bili prebivalstvu naznanili prenos, bi se bilo zbralo brez dvoma do 100.000 udeležencev. Tega niso storili, kar priča, kakšni so še vedno od-

nošaji med Sveto stolico in med uradno Italijo.

Vseh duhovnikov katoliškega sveta je točasno 312.002. Od teh je v Evropi 200.324; za dušno pastirstvo v drugih delih sveta pa 109.678.

JUGOSLAVIJA. — Vse nestrpno čaka 8. februarja, ko bodo zopet volitve v skupštino. Kakor znano je premeteni Pašič boljševisko ljubezen nesrečnega Radiča spretno izrabil, da je ubil protivladno večino. Preslepil je kralja, da je večina boljševiska, toraj nevarna državi in vlada je morala odstopiti. Dal Bog in ljuba Marija z Brezja, da bi se narod ne dal liberalnim učiteljem preslepit, da bi sedel na limanice svojim sovražnikom. — Ne bo miru, dokler ne bo vlada spoznala, da je pravičnost podlaga vsake države. — Novega škofa v Skoplju dr. Gnidovca je spremlil na novo mesto škof Jeglič in ga ustoličil.

Urednik "Bogoljuba," č. g. Janez Kalan, znani prvobojnik za verski, moralni in družabni prepoved slovenskega naroda, ki je toliko dobrega storil za slovenski narod, se je z decembrovo številko poslovil od svojih čitateljev in odšel na Westfalsko misijonarit ondotnim Slovencem. — Toraj se je vendar začelo tudi na slovenskem jasni tudi glede izven domovinskih Slovencev! Hvala Bogu!

Do sedaj se je reklo doma: "Doma ostanite! Če pa greste, pa vas ne maramo več!" — Tako delajo tudi z nami Amerikanci. Kadar potrebujete dolarčkov, takrat vedo za nas. Prošnja iz domovine za pomoč kar deži. Drugače pa nimajo za nas drugega kot sem pa tja kak pomilovalen zasmeh.

"Bogoljub" izgublja svojega dolgoletnega urednika č. g. Janez Kalan se je v zadnji številki poslovil od svojih čitateljev in odhaja na Westfalsko. Kjer se bo posvetil misijonskemu življenju med ondotnimi Slovenci. —

Č. g. J. Kalan je bil izvrsten urednik in je krepko in spretno sukal svoje uredniško pero in silno veliko dobrega storil za svoj katoliški narod. V novi službi mu želimo obilo blagoslova božjega.

Zanimivo je, da so se doma še-le po tolikih letih zavedli, da je treba stalne skrbi za izseljence. Radovedni smo le, kdaj se bodo še toliko zavedli, da je tudi v Ameriki nekaj nad 125.000 Slovencev.

Žalostno stanje v Masarykovi (češki) republiki. Takozvana češka narodno cerkev (odpadniki) je štela koncem 1923. 525.332 privrženecv. Brez veroizpovedi je na Češkem 724.500 oseb. Praška nadškofija ima vsled tega 800.000 Nemcev in samo 650.000 Čehov.

Smrtna kosa. V Goričah nad Kranjem je umrl 23. nov. ondotni župnik Jernej Zupanc, star 69 let. Na Uuncu pa 3. decembra g. Jožef Regen, star 72 let. N. p. v ml!

Duhovniška sprememba lavantinske škofije: Gg. kaplana Jurij Mikolič v Lučah in Ant. Zupančič v Škalah sta menjala svoji mesti.

Odlikovanja. Za konzistorijalnega svetnika je imenovan g. Janko Mlakar, prof. na ženski realni gimnaziji v Ljubljani; za duhovna svetnika pa gg. kateheta Ignacij Zaplotnik in Andrej Ažman.

Za naslov "častivredni služabnik božji." Katoliška društva zagrebška so sprejela dne 6. nov. predlog, naj se predlaga škofijstvu, da se preiščejo čednosti pokojnega škofa Langa, ki je nedavno umrl v Zagrebu; hkrati so naprosila nadškofa, naj da sestaviti životopis pokojnega. Spis naj se pošlje svetemu Očetu v Rim in zaprosi naslov pokojnemu "častivredni služabnik božji."

V Stični na Dolenjskem, kakor znano so se pred leti naselili zopet beli menihi, ali Cistercijeni. Težka so bila leta začetka, ko je bilo treba že na pol razpadli samostan nazaj popravljati in preurejati. Ti menihi so bili tam že preje. Vendar pregnal jih je cesar Jožef in jim vse imetje pokradel. Zanimivo je, da danes te države, ki je toliko redovnikov okradla, ni več, redovniki so pa še tukaj. —

V nedeljo 9. novembra je bila tam velika slavnost. Ko so posvetili novega opata, prvega Slovenca, preč. dr. Avguštin Kostelca. Posvečenje je izvršil ljubljanski škof Dr. A. B. Jeglič.

ZDRUŽENE Države. — Umrl je nadškof Moeller v Cincinnati, O. v starosti 68 let. Slovesne pogrebne obrede je izvršil kardinal Hayes. Slavnostno pridigo je imel nadškof St. Louški Glennan, najboljši govornik v našem episkopatu. — Umrl je tudi

Forth Waynski škof Alerding. Peljal se je s kanonične vizitacije, pa je auto zadel v počestno železnico in težko ranil častitljivega starčka, ki je v nekoliko dneh potem umrl. — Za evharistiški svetovni kongres, ki bo prihodnje leto v Chicago so se začele že priprave. — Guverner Morley države Colorado se je

pri svojem inauguralnem govoru izjavil proti dovoljenju v suhaški postavi, da se sme rabiti “vino za zakramentalne” namene. Guverner Morley je bil izvoljen na Ku Kux Klanskem programu. Katolikom ne bo delil posebnih dobrot. Upamo, da ga noben Slovenec ni volil.

Iz slovenskih naselbin.

V San Francisco, Cal. so prav lepo obhajali božične praznike.

Imeli so polnočno sv. mašo. Cerkev je bila ob tej priliki skoro premajhna. Tako so bile dobro obiskane tudi vse druge sv. maše na sveti dan.

Božična kolekta je letošnje božične praznike dosegla izmed vseh dosedanjih enakih kolekt rekord. Vsega skupaj je prišlo 1950.95.

Naš navdušeni č. g. župnik Father Turk so lepo pohvalili naš slovenski in hrvaški narod za velikodušnost do cerkve, ki so jo skazali za praznike.

Poročevalka.

“Amerikanski Slovenec — Edinost” hoče postati dnevnik. Tako je prav. V rokah je izbornih. Če ga sedanji možje voditelji ne bodo privedli do dnevnika, potem je gotovo, da ne bo njih krivda.

Mr. Andrew Tomec, naš rudar mož poštenjak, ki je že toliko lepega spisal,

da smo ponosni nanj. Pretekli mesec je priobčil v “Am. Slov. in Edinosti” krasen članek, katerega naj urednik gotovo ponatisne in razdeli v tisočih izvodih med narod. Nezmerno dobrega bo dosegel. Mr. Tomecu naše čestitke!

Willard, Wis. — Za božič je bila polnočnica, ko je bila cerkva sv. Družine natlačeno polna. — V minulemu letu so imeli 16 krstov, in so dobro napredovali.

Dopisnik pravi: — Rojaki farani, delujmo složno v sporazumu našega č. g. župnika in zagotovljen je nam napredek v župniji. Pustimo nasprotstva na stran. Pozabimo, kar ni bilo morda komu kaj prav. Prizadevojmo si, da tudi oni, kateri so postali nekako mlačni do cerkve, da jih pridobimo zopet nazaj. One pa, kateri so popolnoma odpadli, pa pustimo v miru, bodo že sprevdili svoje zmote.

Willard, Wis. Od tam čitamo v “Edinosti:”

Žensko altarno društvo delovalo je z

vso požrtvovalnostjo. To društvo je mnogo storilo za faro in za cerkev. Cerkev bila je vedno lepo ozaljšana, kupilo je mnogo novih stvari, katere se rabi pri cerkvi. Mašna oprava in altarni prti vse je lepo redno snažno. Članice altarnega društva delujete še nadalje tako. Hvaležna Vam je vsa župnija.

“Vsaj je vse jedno, kam gre otrok v šolo. Vsaj iz katoliških tudi prihajajo hudodelniki.” Tako čujemo pogosto govoriti stariše, ki so slabi katoliki in pošiljajo svoje otroke v publicno šolo.

Na ta ugovor odgovarja Rev. Cushin, bivši jetniški duhovnik državne ječe v Sing—Sing, N. Y.: “Preiskoval sem to vprašanje prav natančno in sem našel, da je od 350 katoliških ameriških hudodelcev samo 35 hodilo v katoliške šole in 300 pa so imeli za stariše mlačne katolike, ki sami niso dosti verovali in dosledno tudi otroke pošiljali v publicne šole.

RAZNO.

ZAHVALE.

Greaney, Minn. — Zahvaljujem se presvetem Srcu Jezusovemu in Marijinemu za uslišano molitev. Noga me je jako bolela pa sem ozdravela.

Marija Novak.

Zaobljubila sva se zahvaliti javno v listu “Ave Maria, Marijo Pomagaj, ako zopet podeli ljubo zdravje najinemu sinu, kateri je bil za smrt bolan in Marija je uslišala najine prošnje in povrnila zopet sinu zdravje nazaj.

Mary, Andrej Pogačar.

New Duluth, Minn. — Tu pošlem 2 dolarja za Ave Marija, ker sem bila uslišana in se mi je vrnilo moje zdravje.

Mary Anzalc.

Zahvala. — Tu prilagam en dolar listu “Ave Maria” v zahvalo Mariji v Nebovzeti in presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za uslišano prošnjo.

Margaret Jakopič.

Pittsburg, Pa. — Tukaj pošiljam \$1.00 darilo za katoliške liste, v zahvalo Brezmadežni Devici za uslišano prošnjo.

Neimenovani.

E. Pittsburg, Pa. — Javno se zahvaljujem presv. Srcu Jezus in bl. D. Mariji za uslišano prošnjo kamor sem se zatekel ob času bolezni in bil uslišan, priloženo 2 dol. v podporo listu Ave Ma-

ria.

A. Nemanič.

ZA SV. MAŠE SMO PREJELI:

A. Za Brezje:

Mary Pogačar, Lorain. O. v zah. po nam. 3 (3); Margaret Zaletel, Lorain, O. za sina Joe 1 (1); Ana Banks, Detroit, Mich. po nam. 1 (1); Ter. Petrič, po nam. 2 (2).

B. K nam:

Barbara Omahne, Brezy Hill, Kans. po nam 1 (1); Jakob Mulec, Cleveland, O. za r. Willie M. 1 (1); Ana Zore, St. Mary's, Pa. za r. Zof. Goluf 1 (1). Ista: za bliž. sorod. 1 (1); Jennie Mevžek, Newark, N. J. n. č. sv. Ant. po nam. 1 (1); Frances Jenko, Clev. O. n. č. M. B. za zdr 1 (1); Mary Novak, Greaney, Minn. n. č. sv. Jožefu 1 (1); Frances Skulj, Clev. O. po nam. v č. M. B. 1 (1).

Rev. Miklavčič je nabral za sv. maše pri naši Mariji Pomakaj:

Mary Metes, Joliet, Ill., n. č. presv. S. J. 1 (1); Josepha Anžlovar, Brooklyn, N. Y. za r. sina 1 (1); Jos. Lesjak, Braddock, Pa. za r. Anton Lesjak 1 (1); Isti: za r. Lucijo L. M. Rigler, Clev. O. v dob. nam. 1 (1); Ana Furlan, Clev. O. n. č. M. B. za zdr. 1 (1); John Eržen, v č. M. B. 1 (1); Jos. Teseničar, n. č. M.

B. za zdr. 2 (2); Ter. Kmet., n. č. sv. Roku 1 (1); Ana Cesar, za dr. 1 (1); Frances Roitz, n. č. sv. Luciji 1 (1); John Straus, n. č. M. B. 1 (1); za r. Margaret Laffer 1 (1); Ivana Glinšek, v č. M. B. 1 (1); Mary Modic, za r. star 1 (1); Mary Klinar, v dob. nam. 1 (1); Frances Skulj, v č. M. B. za zdr. 1 (1); Helen Marn, za duš. v v. 1 (1); Ista: n. č. M. B. 4 (4); Frances Volk, n. č. M. B. 1 (1); Agnes Jereb, n. č. sv. Jož. 2 (2); Helen Dolgan, n. č. sv. Jož. 2 (2); Frances Susteršič, za zdr. 1 (1); Agnes Kompare, za r. sorod. 1 (1); Mrs. Bonča, v d. nam. 1 (1); Mary Perko, n. č. sv. Jožefu 1 (1); Ter. Potočar, n. č. M. B. 1 (1); Fanny Kristan, n. č. M. Pom. 1 (1); Anton Stglitz, za r. star. 1 (1); Nsti: v zah. n. č. M. B. 1 (1); Mary Lazar, za srečo in zdr. 1 (1); Ana Perše za r. Ivano Perše, Ista: za r. Jož. Posarelli 1 (1); Lena Patrick, n. č. M. B. 1 (1); Anton Rozman, Canon City, Colo. za druž. 1 (1); Isti: na č. sv. Antonu - (1); Barbara Težak, za žive in mrt. sorod. 1 (1); Mary Agnitch, n. č. M. B. za pos. m. 5 (5); Ista: za duše v vic. 5 (5); Ista: za r. Math Agnitch, 2 (2); Ivana Zaletel, n. č. sv. Druž. 1 (1); za r. Antona Završek 1 (1); Anton Stefančič, v č. sv. Antonu 1 (1) v č. sv. Poloni 1 (1).

NAŠ STRIČEK

Sheboygan, Wis. —
Dragi Striček: Želim tudi jaz enkrat priti na Vaš korner jaz in moj brat Lojzi se sva namenila na brat en malo svotico za Vaš Kolegij nabrala sva nekaj tri dolarje 20c. in ata so pa nam

določili 80c. tako da Vam pošiljam \$4.00. Bog Vam blagoslovi Vaše pričeto delo imam še mnogo bratov in pa sester in želim, da zi katerega izmed njih ako ne mene sreča dobila da bi v Vašem kolegiju jo tudi dobil. Jaz hodim v 7 razred v St. Cyril and Methodius School.

Vam želim srečno novo leto pri Vašem težavnem delu Vas pozdravljam

Joe Šercelj.

Pa ne v koš z njim!

Dragi Joe: — O, ne ne! Tega pa že ne, da bi tako lepo pisemce romalo v koš. Na korner! Naravnost na korner mora in glejte ga.

Boys in girls, kaj pravite na to lepo pismo? Zakličimo vsi: Three cheers for our Joe and his brother Lojzi! — Da, srčno sem se zveselil tako lepega pisma, ki kaže tako lepi duh. Seveda že čutimo blagodejni vpliv naših častitih slovenskih sester Reda sv. Frančiška. — Draga Joe in Lojzi: Bog Vaju blagoslovi za tako plemenito delo! — Prepričan sem, da bo eden od vaju gotovo še misijonar Gospodov. Joe, koncem leta, ko boš dobro izvršil VII. grade, kar priglasil se, ali pa prav gotovo po osmem. Kako bom vesel, če se bo priglasilo veliko mojih dragih boysov iz kornerja za naš College.

Zato Joe, prav lepo pozdravi mamo in ata in Lojzeka in mojem srčnim in vsem se lepo zahvalim za dar in za pismo.

Boys in girls, who is next?

veseli

Vaš Striček!

OTROŠKI SKLAD

za en akter zemlje za naš Kolegij.

1. IZKAZ.

Joe in Lojzi Šercelj nabrala v Sheboygan, Wis. \$4.00.

Dali so:

Po 50c. Joe Goličnik; po 25c. Elizabeta Finšt, Frank Simonič, Johana Suša, Pavel Suštar, Cecilija Turk, Frank Valenčič, Ana Zorka, Frank Fale, Tereza Udovič, Mary Dolaš.

Po 10c.: Mary Kalan, Joe Melave in ata je priložil 80c.

Stanley Tonsha, Valey, Wash. \$1.00
Skupaj \$5.00
Bdessle, Pa.

Stanley Kužnik, Cleveland, O. (Sv. Lovrenca) \$1.00

Stanley Tomsha, Valey, Wash. ...\$1.00

Dragi striček: — Ja sem se tudi namenil enkrat vam pisat, kako se tukaj imamo v Bressle. Jaz hodim v St. Peter šolo in v cerkvo. Ja sem 14 let star in v 6. razredu in imamo novo lepo šolo in imamo 4 slovenske sestre in so jako dobre nam in mi vsi jih ljubimo ker nas lepo učijo.

Dragi striček. — Dam vam znat da smo imeli 40-urno pobožnost v naši St. Peter's Church v Steelton, Pa.

Frank Suklje.

Dragi Frankie: — Jako sem bil vesel tvojega pisma, ker sem bil že radoveden, kako imate otroci radi svoje nove sestre, ki imajo tako rade slovenske otroke. — Le še kaj piši. Pozdravljeni.

Vaš Striček!

Valley, Wash. — Dear Father: — I am sending you \$1.00 za bukvice for College and monastery of St. Francis in Lemont. Yours truly

Stanley Tomše.

Dragi Stanley: — Me jako veseli, da si se tudi ti spomnil našega kolegija in poslal lep darček. — Hvala lepa in Bog plačaj. — Pozdravljen

Tvoj Striček.

Cleveland, Ohio. — Dragi Striček: — Tudi jaz bi rad prišel na vaš corner. Še nekoli nisem pisal vam, pa videm kako drugi vam pišejo, bom pa tudi jaz začel. Na Christmas v Sv. Lorencu smo imeli ob dvanajsti uri sv. Mašo. Cerkev je bila tako polna da nekateri so mogli na stopnicah stati. Ministranti smo vsi ministrirali. Jaz voščem vam srečno novo leto in vsem na Vašem cornerju. Jaz sem 12 let star, obiskujem sedem razred. Jaz imam tri brate in eno sestro jaz še tudi imam mama in ata. Ata so rekli in mama, da želijo da bi jaz prišel v vašo kolegijo. Jaz darujem \$1.00 za vašo kolegijo. Zdaj pa sklenem moje pismo.

Pozdravljam vse

Stanley Kužnik.

Dragi moj Stanley: — "Three cheers for our Stanley!" — Kako sem se te zveselil. Toraj zopet nov prijateljček več na mojem "kornerju." — Tudi mi tebi voščimo veselo novo leto. — Posebno si me pa razveselil, ko mi sporočaš, da boš kedaj še morda moje mesto zavzel tu na kornerju, ko bom jaz opešal popolnoma. Kajti pišeš mi, da prideš v naš kolegij.

Fine! Splendid!

Da, že večkrat sem mislil na vas, my darlings, v Clevelandu. Toliko vas je boys po slovenskih šolah, pa do sedaj iz Clevelanda niti enega slovenskega duhovnika nimamo. That's bad! Girls so vas že za veliko prekosile, ker vem, da jih je že veliko šlo v samostan in so sestre. Koliko jih je samo iz šole sv. Lovrenca. Boys pa . . . ? Ali boste res pustili, da vas bodo dekleta "bitale" ali kakor pravimo po slovensko "v žakel djale?" Cleveland bi moral dati vsako leto najmanj 25 boys za College.

Now Cleveland boys! Come on! How many will apply in June for our College? Stanko, veš kaj, pa bodi ti prvi junak, ki boš drugim pokazal pot v College! — Zahvalim se ti tudi za tvop lepi novo letni dar \$1.00 za College.

Le še piši, Stnako,

Tvojemu Stričku.

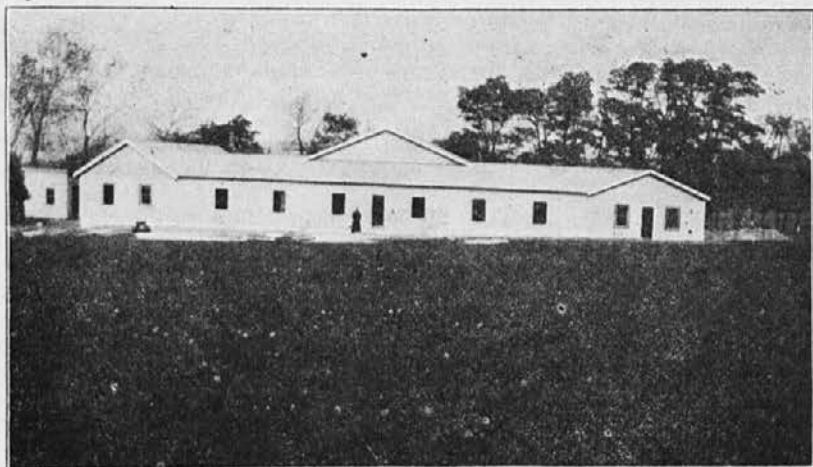

ROMARSKI GLASOVI

od naše Marije Pomagaj

H. B.

Pod tem naslovom hočemo letos obveščati naše drage in dobre o vsem, kar bomo z njih podporo in Marijino pomočjo naredili, da mej nami čimprej zažari ognjišče, ob katerem se bo naš narod, ki se je vržen v svet bolj in manj ohladil v ljubezni do Marije, na novo ogrel za njo in znova postal Marijin narod. Vsa njegova dosedanja usoda je ozko spojena z Marijo. Po ljubezni do nje se je dvigal, kljub vsemu zatiranju in preganjanju. Ona ga je tolažila in krepila na njegovi dolgi križevi poti. Iztrgan iz njenega objema bi začel propadati, kar pričajo tisti njegovi pomilovanja vredni otroci, ki so to storili. Turek v rdečih hlačah, ki je z ognjem in mečem besnil mej njim, ga ni mogel pomandrat, ker ga je našel v objemu Marije. Rdeči janičarji so ga velik del zaslužili ker se je izneveril Mariji. Če ga tedaj hočemo povesti lepši bodočnosti nasproti, ga moramo najprej povesti k Mariji in po njej k Jezusu.

Slovenska in sploh slovanska duša je mehka, kakor je mehko materino srce, zato se tako rada oklepa Matere, ki je da obenem močna žena, kraljica mogočna ki kraljuje z ljubeznijo. Ljubezen je večkrat zaničevana, teptana, nazadnje pa le zmaga, zmaga celo nad smrtjo, ker je močnejša kot smrt. V nebesih se bo praznovalo večno zmagoslavje. Praznovala ga bo ljubezen. Z njo bo tudi naša narodna duša govorila o zmagi, če se bo oklepala Matere lepe ljubezni, sicer jo čakajo samo ponižanja in porazi.

Ker pa je ne samo naša slovanska, ampak splošno slovanska moč v Mariji, smo prepričani, da ne ustrezemo samo Slovencem, ampak tudi drugim našim bratom, s katerimi smo združeni, če dvignemo tu mej nami, kjer nas vse obdaja tako hladna protestantska sapa. Madarijin dom, odkoder bo izžarevala Matrina ljubezen širom naših naselbin in naravno ogrela srca zanjo. Do tega sklepa smo prišli po dolgem ugibanju in kolebanju, kako naj krstimo to naše novo ognjišče. Oakdalle ali Forthy five, kakor so doslej nazivali ta kraj, niti najmanj ne izraža tega kar v doglednem času bo. To čutijo tudi naši angleški sosede. Zato nas vedno sprašujejo, kako bomo kraj prekrstili. Danes ne dvomimo več

kako ga naj krstimo. Za Slovence bodo Brezje, ali Marija Pomagaj, kakor v starem kraju, za Angleže pa St. Mary's Hill. To slednje ime bo nosilo tudi postajališče električne železnice tik pod cerkvijo in pozneje, kakor upamo, postajališče Chicago-Alton železnice, ki teče skozi farmo.

To vam ima danes romar od naše Marije Pomagaj najprej povedati, da ga spoznate. Prepričani smo, da vam bo poslej dobrodošel. Saj dober otrok se vedno zanima za Materin dom. Kdor mu pravi, da je bil tam, ga rad popraša, kako je kaj in z zanimanjem posluša njegovo pripovedovanje. Zaenkrat seveda še ne more poročati o kakih veličastnih shodih. Zima je. Pozimi imajo tudi lepe, z vsem opremljene in dobro zakurjene romarske cerkve malo počitnic. Naš Marijin dom pa vseh teh udobnosti še nima. Vendar pride tu in tam kedo pogledat in poprašat, kedaj bo gotov. "V Marijinem mesecu pridi", mu pravimo, "takrat jo boš že našel v novem domu." Vedno se mu bolj bliža. Zdaj čaka tik ob njem, v lični kapelici, da škranjčki zažolijo, se lepi maj rodi. V teku kakih dveh tednov bodo samostanske celice v obeh poslopih opredeljene in obite s plaster boardom. V nadaljnih par dneh bo obita tudi cerkva. To bo šlo hitro, ker ne bo predelkov, ki največ časa vzamejo. Potem bo treba še strop obiti s pločevinastimi ploščami, na kar pridejo na vrsto kapele in oltarji. Nisem mislil, da bo pozimi stvar šla tako hitro naprej. Seve ko bi imela tudi notranjo izdelavo kompanija v rokah, bi bilo že gotovo. Imeli smo skušnjave, da bi ji delo poverili. Nekaj nad tisoč dolarjev je hotela imeti. Vprašali smo finančnega ministra, če je s proračunom zadovoljen, kar je odločno zanikal. Ker ima on odločilno besedo, smo skušnjava lahko premagali.

Da bi delo ne zastalo, smo dobili samo enega veččaka-domačina Mr. Gorjanca iz Chicage, ki naj bi z našimi domačimi močmi delo nadaljeval. Prav dobro smo zadeli. S spretno roko se je lotil in boljše, solidnejše dela, kakor bi kompanija, ki bi rada vse en dan naredila, naj že tako ali tako. Pod njegovim vodstvom so se domači hitro vdelaali v eno

in drugo in veliko odležejo. Rev. John je pravi volk na delo. V enih turških hlačah kakor paša komandira, da drugi komaj sapo love. Kosilo je navadno že napol mrzlo, predno jih zdregam k mizi. Še to plato bom pribil, "pravi general," pa pridemo." Več kot polovico si bomo z uporabo domačih moči prihranili.

Vsekako bo še veliko dela in stroškov predno bo vse za prvo silo urejeno. Treba bo vse s papirjem obleči, treba bo sobe opremiti. Res, da bomo s kolikor mogoče cenanim materialom delali, a je vsega skupaj le precej prostornine. Sobice so male, po devet in pol čevlja dolge in osem in pol čevlja široke. V tako sobico ne gre veliko, ozka postelja mala pisalna miza in en stol, to je vse. A veliko jih bo, čez dvajset. Zato tudi stroški ne bodo majhni, čeravno računamo z najcenejšo opravo, ki jo ima znana kompanija Sears-Roebuck na razpolago. Par postelj smo že kupili. Po sedem dolarjev so. Veste, da ne morejo biti posebno "nobel." Izmej Slovakov so se že trije priglasili, ki bodo opremili po eno sobo. Morda se bo našel tudi kak Slovenec.

Cerkvico bi radi malo lepše oblekli. Kedo bo kaj pomagal? Morebiti je kak Slovenec zaposlen v tovarni, kjer se izdeluje potreben material: pločevinaste plošče za strop, leseni stebri, s katerimi moramo obleči te surove, ki podpirajo lesno ogrodje, plošče za spodnji del sten itd. Ko bi kedo mogel in hotel kaj posredovati, Marija gotovo ne bo pozabila nanj.

Če smo lani, ko vendar ni bilo najboljšje leto, s pomočjo blagih dobrotnikov toliko naredili, upamo, da nas letos, ko se obeta eno najboljših let zadnjega časa, ne bodo pozabili. Kolikor bomo spravili skupaj, toliko bomo naredili. Na dolg zidati je zadnja. Dolg je mora, ki človeku ne pusti sape.

Od zadnjic smo prejeli:

1. Kolekta Mr. Frank Clemensa, Detroit, Mich. \$41.00 je:

Kakor kaže knjižica se je Mr. Clemenc podal z njo mej tamkajšnje Poljake. Velika večina imen je poljskih, ki jih ne moremo brati, ker so se sami podpisovali. Veseli me, da je imel tako lep vs-

peh mej bratskim narodom, kateremu naš kolegij ne bo v prvi vrsti v korist. Oni že imajo svoje lepše kolegije. To naj bo v spodbudo našim tamkajšnjim rojakom, ki jih je za eno lepo župnijo, da set bodo še z večjim zanimanjem zavzeli za svoj narodni kolegij. Mr. Clemencu pa lepa hvala, ker je mej tuji toliko nabral.

Izmej Slovencev so sodeč po imenih zastopani: **Mr.-rs. John Medved \$10.00, Mrs. Math Kunic \$1.00.**

2. Kolekta **Mrs. Mary Aufderklam, St. Mary's, Pa. \$13.50.**

Mrs. Aufderklam je nam že znana kolektorica. Kadar more kje kaj podrega in izdrega. Bog ji poplačaj njen trud.

Zdaj je nabrala:

a. Po \$5.00: Mrs. Rose Sulzer, Roman Sulzer.

b. Po \$0.50: Frances Solič, Mrs. J. Valentine, Ana Zora, Mrs. Ehrenberger, Mrs. Prossin, John Prossin, Agnes Safer, hči. Ta dva zadnja sta rajna.

3. Iz raznih krajev smo prejeli:

a. Tri neimenovane, mati in hčere za relikvijarij relikvije bl. Terezije Deteta Jezusa \$50.00.

b. Za bel plujival ali večernični plašč: Andrej Jeleničič Chicago \$60.00.

c. Po \$10.00: Albert Wenzel, Cleveland, O. zadnjič objavljeno kot dar Rev. Omana.

d. \$9.00: Stefan Jakša, Clarkston, Wash. kot ostalo vsoto za Apostolat.

4. Po \$5.00: Tereza Drobna, Bridgeport, Conn. kot ost. vsota za Apost. Pavlina Rusje, Joliet, Ill. (kol. Mr. Blutha).

a. \$4.00: Joe Sercelj, Sheboygan, Wis. (nakolektal)

b. Po \$1.00: Ivana Mahkovec, Cleveland, O., Ivana Blažič, Pueblo, Colo., Stanley Kužnik, Cleveland, O., Mary Nemančič, Joliet, Ill. (kol. Mr. Bluth).

Rev. John Miklavčiču so dali:

I.

1200 knjižic so nam že vrnilo naši dobrotniki, pa ne samo vrnilo, ampak plačali so tudi tikete, mnogo jih je dalo več kot en dolar. Izmed teh 1200 naših prijateljev nam je poslalo 600 tudi pisma, v katerih so nam voščili srečno Novo leto in mnogo vspeha. Najlepše pismo je pisal Marko Bajuk iz Greenville, Pa., ki z navdušenjem pozdravlja podjetje. Za njim se je oglašil tudi Ludovik Perušek iz Willarda. Nekaj zadnjih pisem pa priobčimo in sicer to, kar zadeva naš kolegij.

Družina A. Boitz, Denver, Colo. . . . prosim sprejmite ta mali dar z pozdravom in voščilom za srečno Novo leto Vam želeč mnogo vspeha pri novem delu.

Frances Težak iz Joliet, Ill. . . . Bog blagoslovi Vas in Vaše novo delo.

John Vuk iz Clevelanda. . . . Pozdravljajo Vas vsi, moja družina in vsi prijatelji in bi še kaj več darovali za novi kolegij, a so slabi časi, ko bo pa zaslužek boljši, Vam bomo radi pomagali.

Stephen Jenko iz Bulger, Pa. . . . Ko se bodo razmere kaj izboljšale vam bom že še kaj poslal. Zdaj pa vam želim obilo blagoslova pri vašem delu in Vam želim srečno Novo leto in mnogo vspeha.

Mike Pauchnik iz Atlasburga. . . . Želim vam veliko vspeha.

Frank Ucher iz Gilberta, Minn. . . . Ta ideja je srečna in vedite, da bo uspeh.

Frank Mahkovič Oregon, City. . . . pošljem Vam . . . in Bog blagoslovi vaše delo in vas pozdravljam.

Barbara Kolbezen, San Francisco. . . . Sprejmite pozdrav v imenu cele moje družine. Želim Vam veliko vspeha v tem težkem delu in božjega blagoslova.

Peter Droll. . . . vam voščim dobrega vspeha.

Marija Švigel. . . . Vam želim obilo vspeha pri tem dobrem delu, ko bi jaz bila bogata en vogal kolegija bi bil moj, a sem revna vdova in sem borih \$12.00 darovala za to koristno napravo.

Mrs. Clara Blaess, Joliet. — Bog blagoslovi č. oo. Franciškanke in blagoslov pri delu za blagor duš ubogega zapeljane naroda in želim mnogo prijateljev. Voščim srečno Novo leto tisočkrat bolj-ši od zadnjega.

Terezija Kmet, Cleveland: — Bog daj, da bi se vaše začetje za kolegij uspešno končalo.

Margaret Znidar, Cleveland: — In vam želim mnogo blagoslova, ki naj bi pripomogel k tako dobri stvari.

Barbara Globočnik, Chisholm: — Želim vam dober uspeh in Bog blagoslovi vaše delo.

Ivan Bukovinski, Pittsburg: — Želim obilo vspeha vašemu plemenitemu prizadevanju za dobro stvar.

Jakob Prestor, Sheboygan: — Upam, da boste veliko dosegli z vašim dobrim namenom.

Marko Bajuk, Greenville, Pa.: — Piše med drugim še tole:

Darujem rad . . . ker vidim, da gre za dober namen in v večji napredek slovenskemu katoliškemu narodu v Ameriki.

John Pelhan, Canonsburg, Pa.: — Želim Vam pri vašem plemenitem delu veliko Božjega blagoslova za Boga in narod.

Stanley Rosenstein, Sheboygan: — Želim mnogo vspeha za novi College of St. Francis.

Miss Mary Jan, West Union Minn.: — Bog in Marija naj blagoslovita delo, ki ste se ga lotili. Z Božjo pomočjo se bo vse naredilo.

Avugst Jakopich, St. Rita's Rectory New York: — Prejel sem knjižico za zlato uro. Ker se gre za dobro stvar in vidim požrtvovalnost očetov Franciškanov, prilagam check za . . . v ta blagi namen. Bog Vam daj uspeh pri tako dobrem podjetju.

Družina F. An. Trepal, Collinwood: — Vsi vam želimo v tem veliko vspeha in vsem zdravja, naj bo Bogu v čast na višavah in v blagor našemu narodu.

Michael Hochevar, Bridgeport, O.: — Želeč Vam obilo vspeha in Božjega blagoslova pri vašem blagem podjetju za katoliško misel in narod slovenski.

Jožef Zunter, Milwaukee: — Vse vas pozdravljam in vam želim veliko vspeha za dobro stvar.

Marija Smrekar, Villa Angela, Cleveland: — Vam prav iskreno želim naj Vam in č. oo. Franciškanom natrosi Bog na

pot življenja zdravja in mnogo cvetja, ker to vam je treba, da izvedete svoj blagi načrt.

Ivana Sustarich, Denver: — Želim obilo vspeha in Božjega blagoslova vam in č. oo. Franciškanom, ker se tako trudijo za svoj narod.

Marko Bluth, Joliet: — Voščim vam Novo leto, da bi bili vsi zdravi in napredovali pri svojem podjetju v tem svetem letu.

ZA KOLEGIJ:

Kolekta Mrs. Jennie Gaspari, Clev. O. \$50.00.

Mrs. Gaspari bo kot kolektorica kmalu dosegla vsoto vstanovnice to je \$225.00. Vidimo, da se nismo zmotili, ko smo njeno ime že naprej kot ustanoviteljico vzdali v ogelni kamen.

Zdaj je poslala:

a. Po \$10.00: Katarina Kuhelj: za umr. Franc. Kuhelj in: Za duše v vi- cah. Frances Skulj, Anton Skulj, Mrs. Gaspari za svoje umr. stariše: Matevž- Mary Kink.

b. \$0.50: Mary Lenarčič.

Ostala kolekta za razne namene: Kolegij, ss. Karmeličanke, za cerkev sv. Franciška v Šiški sledi prih. Prosimo potrpljenja.

\$25.00 Ivana Oberstar, Cleveland.

\$11.00 Rozi Požlep, Hastings, Colo.

\$10.00 Jerica Lindič, New York; Mary Modic, Ottawa, Ill.; Andrej Ogrin Waukegan; Družina Ivane Kirn, Waukegan.

\$5.50 Mary Sever St. Clair Pa.

\$5.00 Blaž Terstenjak Chicago; Joseph Mika Steelton; Jan. Turiček Chicago. Frances Drašler Chicago; Mihael Žugelj Chicago; Louis Blažič Leckrone, Pa.; Avugst Jakopič New York; Mary Klinar Lorain.

\$4.00 Neimenovani, Chicago.

JOLIET, ILL.

\$16.00 Stefan Kukar.

\$5.00 Agnes Hotujec, Jakob Šega Ana Loparec, Jakob Sonce.

\$4.00 N. J. Vrančar, Mary Culik.

\$2.00 Joseph Slapničar, Math Vranešič, Lovro Grošelj. Kati Petrič, Ignac Groznik, Tereza Nemančič.

\$1.00 Alojzij Gale, Mary Veničnik, Pavel Dolinšek, Nick Žugelj, Kati Štukel, Mary Mahkovec, John Vidmar, John Staufel, Frances Kalčič, Ana Musich, John Gliha, Kati Avsec, Barbara Posego, Neža Turk, Louis Muren, J. Simonič, Mihale Smrekar, Jožef Zalar, Anton Sraj, Florijan Snefner, Mary Metes, A. Znidaršič, Martin Fir, M. Lozar, Uršula Grabrian, Math Ramuta, Apolona Verbič, Leopold Flander. Frank Korevec, Jožefina Erjavec, K. Simonovič, Franciška Kostelc, Anton Rachi, Frank Papež; Franciška Težak, John Traven, John Muc, Neža Sodec, Martwin Dragovan, Jakob Konte, Mary Gregorač, Frank Rus, Mary Škulj, Barba Kramarič, Jernej Lavrič, Anton Lilek, Jos. Zelko, Franciška Mandel, M. Smolič, Frank Struna, Ana Mushich, Barbara Težak, Kati Malešič, Stefan Kočevar, Klara Blaes, Mike Uršič, M. Rogina, Anton Šuklje, George Lobas, Amalija Uršič, John Pazdarc, Jos. Rus, George Flajnik, Jos. Fabjan, Math Dragovan, Andrej Kolman, Katarina Kuzman.